

Reformace

Prosinec 2017

Ročník 6, číslo 60

BOŽÍ PŘÍTOMNOST

Jeho přítomnost bude nejvíce zjevná na těch, kdo jsou mu nejvíce podobni. Pokud toužíte vidět Krista, musíte růst do jeho podoby. V moci Ducha se ztotožňujte s touhami, motivy a jednáním Krista a budete s ním v trvalém společenství. Pamatujte na to, že jeho přítomnost můžeme zakoušet a jeho zaslíbení jsou pravdivá. Touží být s námi. A pokud nepřichází, je to proto, že mu bráníme svou lhostejností. Zjeví se nám v odpovědi na hluboké modlitby a milostivě strpí, abychom ho zadržovali svým voláním a svými slzami, které jsou zlatým řetězem, jímž je Ježíš připoután ke svému lidu.

Charles H. Spurgeon (1834-1892)

OBSAH

Bůh je naše útočiště (Ž 46,1-12).....	3
Kristovo ukřižování	16
Znaky duchovní zralosti mladších žen (Tt 2,4-5)	26
Jak uvést své postavení do praxe (Žd 10,19-25).....	34
O Boží věrnosti (Gn 21,1-34).....	46
Víra a znovuzrození	61

BŮH JE NAŠE ÚTOČIŠTĚ (Ž 46,1-12)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

O žalmu 46 se někdy mluví jako o Žalmu Martina Luthera. Kdykoliv přicházeli nějaké těžkosti, Martin Luther říkával: „Zpívejme společně Žalm 46 a nechme ďábla, ať si dělá to nejhorší, co umí.“

Martin Luther řekl: „Zpíváme tento žalm, protože Bůh je s námi, mocně a zázračně chrání a zachovává svou církev a své slovo navzdory všem fanatickým démonským duchům, navzdory branám pekla, navzdory nesmiřitelné nenávisti ďábla, navzdory všem útokům světa, těla i hříchu.“

Proto je tento žalm velkým povzbuzením pro věřící a zároveň velkou výzvou pro ty, kdo nevěří, protože ukazuje, kdo je náš Bůh, jak je velký a mocný. Dává nám jistotu, když přicházejí nejrůznější těžkosti a bouře a přináší pokoj do našich srdcí. Pojdme tedy nyní spolu do našeho textu:

I. ÚTOČIŠTĚ VE FYZICKÝCH BOUŘÍCH (V. 2-4)

Žalm začíná vyhlášením Boží velikosti a vyznáním důvěry Bohu:

- *Bůh je naše útočiště, naše síla, pomoc v soužení vždy velmi osvědčená.*
(Ž 46,2)

Bůh je naše útočiště. Bůh není naší armádou, ani tankem, ale útočištěm. K Bohu se utíkáme schovat. U něho nacházíme bezpečí, spočinutí a pokoj. V něm jsme skryti a s ním můžeme přečkat každé nebezpečí. Tento Bůh je dokonce naší silou a naší pomocí. Bůh je tím, kdo nás vždy bezpečně ochrání, kdo nám pomůže a kdo nás posílí. Proto David na jiném místě volá:

- *Pozvedám své oči k horám: Odkud mi přijde pomoc? Pomoc mi přichází od Hospodina, on učinil nebesa i zemi. (Ž 121,1-2)*

Stvořitel světa je naším útočištěm. Ale nesmíme zapomenout na důležité slovíčko, které je v našem textu. Je to velmi osobní slovo, které se vztahuje k tomu, kdo může očekávat pomoc. Písmo tady mluví o našem Bohu. Jenom ten, kdo může vyznat, že Bůh je jeho Bohem, že má s Bohem osobní vztah, může hledat u Boha útočiště, posilu a pomoc. A nemluvíme o nějakém nebo jakémkoliv bohu, ale mluvíme o Bohu Jákobovu, o Bohu Izraele. To je Bůh, který se nám dává poznat jenom v osobě Ježíše Krista. Ježíš řekl svým učedníkům:

- *Kdo vidí mne, vidí Otce. (J 14,9)*

A Ježíšův milovaný učedník Jan napsal:

- *Kdo popírá Syna, nemá ani Otce. Kdo vyznává Syna, má i Otce. (1J 2,23)*

Ježíš je jedinou cestou k Bohu. To nejsou populární slova, ale obecný nesouhlas s nimi nijak neubírá na jejich pravdivosti. Buď je Ježíš lhář a celé křesťanství se musí zhroutit, nebo má pravdu a potom jsou všechna ostatní náboženství, všechny ostatní cesty k Bohu lživé. V tomto bodě nenabízí Bible žádnou jinou možnost.

Bůh je útočiště, pomoc i síla těm, kdo k němu utíkají skrze Ježíše Krista. A všimněte si, že toto útočiště, tato pomoc i posila je velmi osvědčená. Pavel napsal v listu Římanům, že kdo věří v Krista, nebude zahanben (Ř 10,11). Kdo v něj věří, obstojí, protože Bůh je jeho útočiště, síla i pomoc. Kdo v něho věří, může s radostí vyznávat spolu s Davidem:

- *Proto se bát nebudeme. (Ž 46,3)*

Dokonalá láska přemáhá strach a kdo je v Kristu, kdo se narodil z Ducha svatého, je člověk, který miluje Boží láskou a je milován Boží láskou. To je

láska, od které nás nikdy nic neoddělí – žádná síla, duchovní ani fyzická, žádná moc, žádný člověk. Proto se nemusíme bát. Náš žalm ukazuje na přírodní pohromy, které se mohou na člověka valit:

- *Byť se převrátila země a základy hor se pohnuly v srdci moří. Ať si jejich vody hučí, ať se pějí, ať se hory pro jejich zpupnost třesou! (Ž 46,3-4)*

Za těmi slovy není jenom pokoj v tom smyslu, že se nemusíme bát, za těmi slovy je slyšet hrozba! Bůh je velký a strašlivý a celé stvoření se před ním musí třást. Třeste se hory, třes se celý světe, protože Bůh přichází! Bůh, který je stvořitel a soudce, a současně Bůh, který je naším útočištěm.

David tady mluví o přírodních katastrofách jako o projevech vzpoury proti Hospodinu. Převrácená otřásající se země, základy hor v srdci moří, tsunami a zpěněné vody, dýmající sopky, hory, které se třesou. To všechno David vidí jakou důsledek vzpoury proti Bohu. A skutečně to tak je.

Víte, byl to člověk, který se vzbouřil proti Bohu, byli to první lidé, Adam s Evou, kteří rozpoutali tu nejničivější bouři, byl to člověk, který vypustil démona smrti z Pandořiny skříňky. Když člověk přestoupil Boží příkaz nejíst z ovoce stromu poznání dobrého a zlého v zahradě Edenu, prohlásil tím Boha za lháře, prohlásil Boha za někoho nedůvěryhodného, svým činem řekl, že stvořený padlý anděl, ďábel, je lepší než Bůh a že člověk má víc moudrosti než Bůh. Svým jediným činem rozpoutal člověk katastrofu s nedohlednými následky: celé stvoření propadlo hříchu.

Celá země propadla prokletí kvůli Adamovi a jeho hříchu. Když Bůh stvořil zemi a pohlédl na ní, prohlásil, že všechno, co stvořil je dobré (Gn 1,31). Ale vzpoura člověka změnila všechno. Celé stvoření, všechno, co se na zemi děje, všechny přírodní děje, i každý tvor činem Adama propadl prokletí. Bůh stvořil zemi dobrou, stvořil dokonce zahradu Eden, kde mělo

všechno sloužit člověku, kde bylo všechno připraveno pro člověka, ale člověk svým činem vzpoury tohle všechno zkažil. A svým činem všechno uvedl do stejného stavu, v jakém se nyní nachází on sám.

Proto David mluví o vzpouře stvoření, proto mluví o všem, co se pozvedá proti Bohu. Ale zároveň ukazuje, že Bůh je naše útočiště. Když se pohnou základy země, když zuří bouře, křesťané nacházejí sílu a pokoj v Bohu. Proto se nemusíme bát. Bůh je vládce. On je stvořitel. On také udržuje všechno při životě. A jednoho dne bude také soudit. Ale každý, kdo je smířen s Bohem, nachází v něm své útočiště, nalézá v něm svou sílu a nalézá u něj pomoc v každém soužení.

Když byl Ježíš s učedníky na lodi na Galilejském jezeře a rozpoutala se bouře, takže loď zaplavovala vodou, Ježíš spal. Učedníci byli vystrašení a báli se. Probudili Ježíše a prosili ho, aby něco udělal.

- *Řekl jim: „Proč jste tak ustrašení, malověrní?“ Vstal, pohrozil větrům i moři; a nastalo veliké ticho. (Mt 8,26)*

Proč se bojíte, když se vámi je někdo větší než ta největší bouře, kterou musíte projít? Pojďte s důvěrou k Bohu, vložte svůj život do jeho rukou, poklekněte před tím, který stvořil nebesa, zemi i vody a všechno, co je v nich, vzdejte chválu našemu Bohu, protože on je naše útočiště, síla i pomoc v soužení, vždy velmi osvědčená. Kdykoliv je tvůj život ve víru okolností, událostí, pod vnějším tlakem věcí, které nelze ovlivnit – a je to jedno, zda se jedná o přírodní katastrofy, nebo tlaky v zaměstnání, těžkosti ze strany zaměstnavatele, nebo problémy se zaměstnanci, milá duše, kdykoliv přicházejí tyto životní bouře, spěchej ke svému Spasiteli – on je naše útočiště, u něho je odpočnutí, pokoj i pomoc. Ale není to jenom tehdy, když přicházejí vnější tlaky – Bůh je naše útočiště také:

II. ÚTOČIŠTĚ V DUCHOVNÍCH BOUŘÍCH (V. 5-8)

- *Řeka svými toky oblažuje město Boží, svatyni příbytku Nejvyššího. Nepohne se, Bůh je v jeho středu, Bůh mu pomáhá hned při rozbřesku jitra. (Ž 46,5-6)*

V první části žalmu to byly přírodní živly, které Božím vyvoleným hrozily zkázou. Nyní se pohled žalmisty přesouvá jinam – od přírodních katastrof směřuje svůj pohled k lidem. A soustředí se nejprve na Boží lid.

David mluví o řece, která svými toky oblažuje město Boží. O jaké řece je tady řeč? Kdyby David mluvil o Jeruzalému, tam žádná taková řeka není. Zcela zjevně se tedy David přesouvá do duchovní roviny, což znamená, že musíme tyto věci vykládat duchovním způsobem. A to nás vede zpátky k otázce, o jaké řece tady David mluví? Jedná se o duchovní řeku, duchovní pramen, který zavlažuje město Boží, Kristovu církev. Boží slovo nám ukazuje, že tato řeka v Ezechielově vidění pramení pod oltářem Božího domu (Ez 47,1). Je to řeka plná živé vody. Tou řekou je Bůh sám! Trojjediný Bůh, Bůh Otec, Bůh Syn, Bůh Duch svatý. Podle proroka Jeremiáše je Bůh sám zdrojem živých vod (Jer 2,13). A prorok Zacharjáš takto mluví o Kristu:

- *V onen den vytryskne pro dům Davidův i pro obyvatele Jeruzaléma pramen k obmytí hříchu a nečistoty. (Zach 13,1)*

Ježíš očistil svůj lid svou obětí na kříži Golgoty. Stal se nám pramenem života, resp. vždycky byl pramenem života, ale ve svém vtělení byl zjeven a odhalen jako pramen života. Je proudem, který očišťuje od každé nepravosti a od každého hříchu. Skrze víru v něj jsou nám odpuštěny naše hříchy, skrze víru v něj se stáváme Božími dětmi, skrze víru v něj jsme očištěni a proměňováni Boží milostí.

Ježíš Kristus je řekou, která oblažuje město Boží. Jenom díky němu toto město existuje, protože on se stal jeho úhelným kamenem. David v našem žalmu mluví prorocky. Vůbec nemohl rozumět tomu, co skrze něj Bůh říkal, ale ve víře se spolehl na Boží zaslíbení a byl spasen. Mluví o městě o Božím, o svatyni Nejvyššího, mluví o tom, že Bůh je ve středu tohoto svatého města. Mluví o městě, které je osvěžováno řekou milosti. Ježíš během své pozemské služby v den svátků zvolal v chrámě:

- *„Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně a pije! Kdo věří ve mne, proud živé vody poplyne z jeho nitra“, jak praví Písmo.“ To řekl o Duchu, jež měli přijmout ti, kteří v něj uvěřili. (J 7,37-39)*

Trojediný Bůh je zdrojem živých vod, které oblažují město Boží. Trojediný Bůh je v jeho středu. Bůh je uprostřed svého lidu a udělal z něj svůj chrám. Ježíš Kristus je zaslíbený Immanuel, což znamená „Bůh s námi“. A o těch, kteří uvěří v Ježíše a budou ho poslouchat, Ježíš řekl:

- *Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek. (J 14,23)*

Bůh je v jeho středu! Každý křesťan je zapečetěn Duchem svatým a Duch svatý s ním bude už navěky. To jsou veliká a slavná zaslíbení nové smlouvy, která byla zpečetěná Kristovou krví. David byl přesně tím prorokem, o kterém mluví Petr ve svém listě, který nerozuměl tomu, co prorokoval a musel přemýšlet nad svým vlastním proroctvím, ale Duch Boží mu ukazoval, že neprorokuje pro sebe, ale pro budoucí pokolení, tedy pro nás. David nepoznal a nezakusil toto město Boží, svatyni Nejvyššího, město, v jehož středu je Bůh, který mu pomáhá od rozbřesku jitra.

David měl sice velké zkušenosti s Bohem, ale věci, které popisuje v tomto žalmu, ukazují daleko dopředu, jsou o Kristově církvi. Kristova církev je tím městem, které se nepohne, protože Bůh sám je uprostřed ní, protože

Kristus je tím, kdo tuto církev buduje. Kristus zaslíbil, že brány pekla jeho církev nepřemohou (Mt 16,18). Nepohne se a Bůh jí pomáhá od rozbřesku jitra. Každý den je Bůh uprostřed svého lidu, každý den pracuje ve své církvi a skrze ni, každý den jí upevňuje a přidává k ní ty, které povolává ke spáse. Milovaní svatí, někdy jsme skleslí z toho, co vidíme, z toho, co se prezentuje jako Kristova církev, ale tento žalm nás vede k radostnému obdivu toho, co Bůh sám buduje ve svém lidu. Církev je tady popsána jako mocné město – ne kvůli lidem, ne kvůli světské moci, kterou by církev disponovala, ale kvůli Bohu, který přebývá uprostřed svého lidu. Církev je městem, které se nepohne a na věčnosti bude dokonale upevněno.

Ale vedle Božího lidu zde David zmiňuje ještě druhou skupinu lidí:

- *Pronárody hlučí, království se hroutí, jen vydá hlas a země se rozplývá. (Ž 46,7)*

Národy nebo pronárody, jak je to v našem překladu, hlučí, bouří se. Národy jsou zde použity jako synonymum pro pohany, jako označení pro všechny, kteří nepatří k Božímu lidu. Nejde o etnické označení. Z Písma dobře víme, že do zástupu vykoupených patří lidé ze všech národů, jazyků, kmenů a ras (Zj 7,9). Jde o náboženské označení – tito lidé jsou Božími nepřáteli, žijí v trvalé vzpouře proti Bohu, pozvedají proti němu svůj hlas, chtějí se rovnat s Nejvyšším. Touto vzpourou je naplněné jejich srdce a důsledkem je, že se království hroutí. Každý chce vládnout, každý chce být jako Bůh, ale důsledkem jsou jenom ustavičné boje a sváry mezi lidmi, tahanice o moc, touha být vidět, vládnout, vyvýšit se nad ostatní. Je tady trvalá snaha pohanů zničit město Boží, tedy Kristovu církev, ale ta se nepohne.

Je tady popsán duchovní boj, který podle zjevení Nového zákona nevedeme proti lidem, proti tělu a krvi, ale proti nebeským mocnostem a všemu, co se v pýše pozvedá proti poznání Boha. A zbraně našeho boje

nejsou tělesné, fyzické, ale duchovní. Podívejte se ještě jednou do verše sedm – stačí, když Bůh vydá hlas a země se rozplývá. Stačí, aby Bůh promluvil, a země se chvěje, a Boží nepřátelé utíkají. Tohle je ten důvod, proč Martin Luther tak rád zpíval tento žalm. Když ho zpíval, vyhlašoval Boží slovo, vyhlašoval vítězství našeho Krále, povzbuzoval se ve vytrvalosti a v následování Krista a posiloval bratry a sestry kolem. Vždyť čteme:

- *Hospodin zástupů je s námi, Bůh Jákobův, hrad náš nedobytný. (Ž 46,8)*

Haleluja! Sláva Bohu! Bůh, který je naším útočištěm, naší silou i pomocí, je tady označen ještě dalšími třemi způsoby – ten první se přímo vztahuje ke kontextu pronárodů, kteří se bouří a chtějí dobýt a zničit město Boží, Kristovu církev: Bůh zástupů. Bůh je Bohem zástupů. Co to znamená? Znamená to, že Bůh vládne velkým zástupům.

Nikdo se nemůže rovnat s Bohem. Bůh je nekonečný. I kdybyste měli sebevětší zástup vzpurníků, kteří chtějí vzdorovat Bohu a bouřit se proti němu, i takový zástup by byl jenom smítkem prachu na Božím kabátě, který by Bůh jenom lehkým mávnutím prstu smetl, takže z něj nezbyde vůbec nic. Přesto o sobě znovu a znovu Bůh mluví jako o Bohu zástupů. Ale to není kvůli němu, není to kvůli tomu, že by Bůh potřeboval člověka nebo se potřeboval nějak zviditelnit, ale je proto, že my jsme slabí a hloupí lidé. Je pro nás tak těžké rozumět Boží velikosti, spolehnout se na Boží moc, a očekávat Boží pomoc. A toto označení „Hospodin zástupů“ nám má alespoň trochu pomoci.

Vzpomeňte si na příběh proroka Elíši a jeho mládence. Aramejský král poslal vojsko, aby zajalo proroka. Vojsko oblehlo město, a když to sluha proroka uviděl, byl velmi ustrašený. Ptal se: „Co budeme dělat?“ Elíša:

- *Odvětil: „Neboj se, protože s námi je jich víc než s nimi.“ Potom se Elíša modlil: „Hospodine, otevři mu prosím oči, aby viděl!“ Tu*

Hospodin otevřel mládenci oči a on uviděl horu plnou koní a ohnivých vozů okolo Elíši. (2Kr 6,16-17)

Milí přátelé, i my se musíme modlit za to, abychom viděli – abychom viděli, že s námi jich je víc než s nimi, protože uprostřed Božího lidu přebývá Hospodin zástupů, Bůh Jákobův, hrad náš nedobytný!

Proč se tady Bůh nazývá Bohem Jákobovým? David nám připomíná, jak se Bůh staral o Jákoba, kterého si vyvolil, zamiloval, proti Ezauovi, kterého Bůh odmítl, kterého nenáviděl. Bůh chránil Jákoba v domě jeho otce Izáka, když Jákob podvedl svého otce a připravil svého bratra Ezaua o prvorozenectví i o otcovo požehnání. Bůh nadpřirozeně chránil Jákoba, když utíkal od svého tchána Lában, který Jákoba několikrát podvedl a mnohokrát změnil jeho mzdu. Lában chtěl Jákoba zabít, ale Bůh mu to nedovolil. Bůh chránil Jákoba před jeho bratrem Ezauem. Jákob sice vymyslel vlastní způsob, jak by mohl uniknout bratrovu hněvu – posílal před sebou malá stáda, seřadil svou rodinu a sám se schoval až na konec, přesto to byl Bůh, kdo Jákoba ochránil. Bůh pohnul srdcem Ezaua, takže Ezau Jákoba nezabil, i když proti němu vytáhl v bojové formaci. Vzpomeňte si, jak Bůh ochránil Jákoba, když Jákobovi synové vyvraždili město Sukót.

- *Na okolní města padl děs Boží; proto Jákobovy syny nepronásledovali. (Gn 35,5)*

Bůh je naším štítem, zachráncem, Bůh se o nás stará. Bůh Jákobův je hrad náš přepevný. Bůh Jákobův je pevností, kam se může schovat každé Boží dítě, kam musíme utéct při každém duchovním útoku. Když se pozvedají svévolníci, když přichází ďábel, aby rozséval zkázu, když se vplíží pokušení, když se chce rozmáhat hřích, musíte utíkat k Hospodinu zástupů a připomínat si, že je to Bůh Jákobův, že je naším pevným hradem. K tomu jsme vedeni také v závěrečné části žalmu, která nám ukazuje, že Bůh je naše:

III. ÚTOČIŠTĚ VŽDY A VŠUDE (V. 9-12)

- *Pojďte jen, pohleďte na Hospodinovy skutky, jak úžasné činy v zemi koná! (Ž 46,9)*

David volá Boží lid k tomu, aby pohleděl na Boží skutky, na úžasné činy, které Bůh dělá. Bůh ústy Davida volá každého z nás, jak jsme dnes tady, abychom si připomínali Boží jednání s člověkem i to, jak Bůh jednal v našem životě.

Milovaní svatí, pravda je, že když přicházejí nejrůznější zápasy a boje, když se převrací země, když přichází útoky toho zlého, když se nám svět hroutí, jsme obvykle úplně slabí a úplně slepí. Často se vracíme ke své předchozí tvrdosti a hlouposti a nechceme vidět, co Bůh dělá. Proto musíme slyšet tuto výzvu – pohleďte na Hospodinovy skutky. Připomínejte si Boží jednání. Jděte do Písma a připomeňte si, jak Bůh jednal s Jákobem. Přemýšlejte o tom, jak jednal s Davidem, jak chránil proroka Jeremiáše, jak se postaral o Elijáše, jak požehnal Šalomounovi. Kamkoliv se v Písmu obrátíte, uvidíte, jak se Bůh stará o svůj lid, jak ho chrání, jak je útočištěm pro svůj lid. Proto se bát nebudeme! Připomínejte si, jak Bůh jedná s vámi, jak jedná ve vašich vlastních životech. To je povzbuzení pro Boží lid. Ale David nás vede ještě dál, ještě k dalším činům Božím:

- *Činí přítrž válkám až do končin země, tříští luky, láme kopí, spaluje v ohni válečné vozy. (Ž 46,10)*

Když Bůh řekne, celá země ztichne. Znovu je tady svědectví Písem, v nichž vidíme, jak Bůh vládne, jak kraluje, jak jednoduše může zastavit každou válku, každou pohromu, každé zlo. Znovu si můžeme připomenout proroka Elijáše, pro kterého poslal král Achazjáš vojáky – ale sestoupil oheň z nebe a pozřel ty vojáky i s jejich velitelem (2Kr 1). Můžeme si

připomenout obléhání Jeruzaléma Sancheríbem, kdy vyšel Hospodinův anděl a za jedinou noc pobil 185 tisíc vojáků (2Kr 19,35). A musíme si připomínat, jak Bůh naložil s egyptským vojskem, které pronásledovalo Izraelce, když odcházeli z Egypta – roztříštil jejich luky, rozlámал jejich kopí, vodami Rudého moře utopil celou egyptskou armádu. To je důvod, proč čteme následující verš, v němž promlouvá sám Bůh:

- *„Dost už! Uznejte, že já jsem Bůh. Budu vyvyšován mezi pronárody, vyvyšován v zemi.“ (Ž 46,11)*

Dost už! Ztichněte! Přestaňte! S čím? S tím hlukem a lomozem, se svou vzpourou proti Bohu. Přestaňte už se vzpouzet a vzdorovat. Uznejte, že jenom Hospodin je Bohem. Jenom on sám má nárok na uctívání. Jenom jemu patří všechna sláva. Jenom on je Bůh – jiného boha už není.

Bůh sám volá lidi k pokání a používá k tomu své slovo, které pro nás dokonale zachoval v Bibli. Uznejte, že já jsem Bůh! To je totéž, co kázal Jan Křtitel a co kázal Ježíš – číňte pokání a věřte evangelium. To je stejná zpráva, kterou kázali apoštolové, když říkali lidem, že musí věřit v Ježíše Krista, ukřižovaného a vzkříšeného z mrtvých, protože Ježíš je tou jedinou cestou k Bohu. Ježíš je tím jediným prostředníkem, skrze kterého se člověk může přiblížit k Bohu.

Stejně jako v době krále Davida, i dnes je to zpráva, která uráží, která dráždí lidi, která popuzuje, protože to je zpráva, která si dělá absolutní nárok na pravdu. Je to zpráva, která volá k poslušnosti a k podřízenosti. Podívejte se ještě jednou do toho verše:

- *„Budu vyvyšován mezi pronárody, vyvyšován v zemi.“ (Ž 46,11)*

Lidé se budou klanět Bohu Jákobovu, budou uctívat Hospodina zástupů. A přesně to se děje, když křesťané zvěstují evangelium, když volají každého

člověka k tomu, aby poslechl Boha a činil pokání, litoval svých hříchů, své vzpoury proti Stvořiteli, a aby se podvolil tomu jedinému prostředku, který tento Bůh ustanovil jako způsob záchrany člověka před věčným odsouzením – a tím prostředkem je víra v Ježíše Krista.

Všude, kde je vyhlašován Kristus, docházejí lidé spasení a Bůh je vyvyšován. Je vyvyšován mezi pronárody. Je vyvyšován v naší zemi, protože jsou zde křesťané, kteří uctívají Boha v Duchu a v pravdě. Bůh je vyvyšován v každé zemi, kam se dostane evangelium. Je dokonce vyvyšován v takových zemích, jako je Írán, Uzbekistán, Pákistán, Nepál, který je hinduistickým královstvím, nebo dokonce Severní Korea. Do každé z těchto zemí se nějakým způsobem dostává evangelium o Ježíši Kristu, o spasení z milosti skrze víru. V každé z těchto zemí si Bůh povolává ke spasení ty, které vyvolil před stvořením světa. Těm se stává útočištěm a nedobytným hradem, je jim pomocí i silou. Jak je to s vámi, milí přátelé?

- *Hospodin zástupů je s námi, Bůh Jákobův, hrad náš nedobytný. (Ž 46,12)*

To je refrén tohoto žalmu, je to opakování toho, co jsme viděli v osmém verši. Ale vede nás to k otázkám, které si musíme položit. Je Bůh, který se dává poznat v tomto žalmu, vaším Bohem? Je tvým Bohem? Milá duše, můžeš vyznat, že tento Bůh je tvoje útočiště?

Milý příteli, milá přítelkyně, podřídil jsi svůj život Bohu? Vidíš, jak Bůh pracuje ve tvém životě? Můžeš si připomínat jeho skutky, veliké věci, které vykonal ve tvém životě, když tě přenesl ze tmy, do království svého milovaného Syna (Ko 1,13)? Už jsi činil pokání a věříš, že Ježíš Kristus vstal z mrtvých a jedinou cestou k Bohu? Podřizuješ mu svůj život podle toho, jak to žádá ve svém Slově, v Bibli?

Pokud nemůžete na tyto otázky odpovědět kladně, tady ano, potom musíte činit pokání! Potom je přímo pro vás určen desátý verš, v němž Bůh sám volá: „Dost už!“ Už přestaň! Přestaň se svou nevěrou a vzpourou, vzpamatuje se, rozhlédni se kolem sebe, podívej se na kříž, kde visel náš Spasitel Ježíš Kristus, kde zaplatil za hříchy svého lidu, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.

Přestaň už se snažit dosáhnout věčného života svým vlastním úsilím, svými vlastními skutky, svými zásluhami. Nic z toho nemůže pomoci. Jestli není Hospodin tvým útočištěm, neexistuje skutek, díky kterému by se jím mohl stát. Spolehni se na jeho milost, protože jenom ta přináší život. Řeka Boží milosti oblažuje Boží město. Řeka Boží milosti je tady i dnes, proto věř v Pána Ježíše Krista a žij!

Boží slovo říká, že kdo v něho věří, nebude zahanben (Ř 10,11) a také říká, že každý, kdo vzývá jméno Páně, bude spasen. Takovému člověku se Bůh stává útočištěm, silou i pomocí vždy velmi osvědčenou.

Amen.

KRISTOVO UKŘIŽOVÁNÍ

Arthur W. Pink

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

„Ukřižovali ho...; pak se tam posadili a střežili ho.“ (Mt 27,35-36)

Jde o římské vojáky, jak je vidět z Jana 19,23 a jak potvrzuje Matouš 27,54. Byli pověřeni, aby vykonali trest smrti nařízený Pilátem, a právě do jejich rukou vladař vložil Spasitele (Mt 27,26-27). Svůj úkol splnili s drsnou hanebností. K ranám přidali urážky a vystavili Pána Ježíše potupě posměšné korunovace – oblékli ho do purpuru, korunovali trny, klaněli se mu jako králi Židů. Aby v plnosti vyjádřili své nepřátelství, plivali na něj, bili ho rákosovou holí a posmívali se mu. Potom ho znovu oblékli do jeho roucha, dovedli na Golgotu a přibili na kříž. Když dokončili losování o jeho oděv, posadili se na stráž, aby zmařili každý pokus o záchranu ze strany jeho přátel, a čekali, dokud nevyprchá jeho život. Všimněme si tří věcí:

Za prvé, okolností. Byli to náboženští vůdcové Izraele, kdo to celé podnítily, neboť:

- *Tehdy se sešli velekněží a starší lidu ve dvoře velekněze, který se jmenoval Kaifáš, a uradili se, že se Ježíše zmocní lstí a že ho zabijí. (Mt 26,3-4)*

Kolik z těch nejodpornějších zločinů, které zatemnily stránky historie, spáchali církevní hodnostáři! Avšak obyčejní lidé se svými vůdci plně souhlasili, neboť „zástup“ (Mk 15,8) požádal Piláta, aby dostal svého zvyku a propustil jim zločince. Když jim dal na výběr mezi Kristem a Barabášem, dali přednost tomu druhému. A když se vladař zeptal, co si přejí udělat s tím

prvním, volali: „Ukřižuj ho!“ (Mk 15,13). Aby „vyhověl zástupu“, propustil Barabáše (v. 15). Když se s nimi přel, „všechn lid mu odpověděl: „Krev jeho na nás a na naše děti!“ (Mt 27,25). A Pilát, správce římského zákona, které se pyšnilo svou spravedlností, ustoupil jejich nezákonným požadavkům.

Za druhé, dějiště. Byl to okraj Jeruzaléma, města pamětihodnějšího než Řím, Londýn nebo New York. Sídlo Davidovo, královské město, trůn izraelských králů. Město, které bylo svědkem velkoleposti Šalamounovy vlády a kde stál chrám. Zde Pán Ježíš vyučoval a působil zázraky, a do tohoto města vjel před několika dny na oslu, zatímco zástupy volaly:

- *Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově! Hosanna na výsostech! (Mt 21,9)*

Tak vrtkavá je lidská přirozenost. Izrael odmítl svého Krále, a proto byl odveden za hradby města, aby „trpěl venku za branou“ (Žd 13,12). Vlastním místem ukřižování byla Golgota, „to znamená Lebka“. Příroda očekávala tento strašlivý skutek, a tak obrysy země zpodobnily hlavu smrti. Lukáš předkládá pohanům název „kalvárie“ (Lk 23,33, anglický překlad), neboť vina za tuto smrt spočinula jak na Židech, tak na pohanech.

Za třetí, načasování. Bylo tak významné a nabízelo se stejně jako historické a topografické souvztažnosti místa samotného. Kristus byl ukřižován 14. dne měsíce nisanu čili na začátku dubna. Byl to první z izraelských velikých národních svátků, nejdůležitější období v židovském roce. Byl pesach, slavnostní připomenutí noci, kdy všichni prvorození synové Hebrejů byli ušetřeni před andělem smrti v egyptské zemi. V této době se do Jeruzaléma valily obrovské zástupy, neboť to byla jedna ze tří příležitostí v roce, kdy se každý Izraelita mužského pohlaví musel objevit před Hospodinem v chrámu (Dt 16,16). A tak sem cestovaly početné davy ze všech částí země. To, že byla Bohu obětována veliká oběť, se tedy

neudálo v žádném zastrčeném koutu ani v utajení. A 14. nisan byl dnem k tomu určeným, protože Pán Ježíš byl naplněním předobrazu beránka. „... byl obětován náš velikonoční beránek, Kristus.“(1K 5,7). Nemohl být zabit v jiný den. Sice se ho dříve „chtěli zmocnit; ale nikdo na něj nevztáhl ruku, neboť ještě nepřišla jeho hodina“ (J 7,30).

„Ukřižovali ho a... pak se tam posadili a střežili ho.“ Moje rozdělení je jednoduché: Co viděli? Co vidím já, co vidíte vy?

CO VIDĚLI

Spatřili tu nejúchvatnější událost celých dějin, tu nejpodivuhodnější podívanou, kterou lidé kdy viděli, nejtragičtější, avšak také ten nejslavnější čin, jaký byl kdy vykonán. Viděli vtěleného Boha, jak se ho chopily hříšné ruce a zabily ho – a zároveň Zachránce, jak dobrovolně položil svůj život za ty, kteří se vzdávají všech nároků vůči němu. Pro vojáky to byla obyčejná událost, poprava zločince. A stejné je to s většinou těch, kdo slyší evangelium. Jejich uším to zní jako náboženské klišé. Římským vojákům se alespoň na chvíli Kristus jevil jako umírající Žid. To samé dnes platí pro zástupy.

Spatřili nesrovnatelné dokonalosti Ukřižovaného. Jak nezměrně odlišný byl vzhled trpícího Spasitele od toho, co viděli u ostatních za podobných okolností! Žádné proklínání Jeho osudu, žádné zlořečení Jeho nepřátelům, žádné hanění jich samotných. Pravý opak. Jeho rty šeptají modlitbu:

- *Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí. (Lk 23,34)*

Jak udivení museli být, když uslyšeli Požehnaného na kříži jako „přímluvce za vzpurné“ (Iz 53,12 ČSP). Dva zločinci ukřižovaní s Ním tupili Vykupitele (Mt 27,44), ale právě za pět minut dvanáct jednomu z nich „dal Bůh pokání k životu“ (Sk 11,18 ČSP). Obrátil se k Ježíši a řekl: „„Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království.“ (Lk 23,42)

Pán nezavrhl jeho žádost a neřekl: „Zhřešil jsi za hranice milosti“, ale odpověděl: „Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.“ (v. 43). Byli svědky jedinečného projevu svrchované milosti jednomu z největších hříšníků.

Spatřili nejzáhadnější jev. Posadili se a „střežili ho“, ale po chvíli už toho nebyli schopni. V poledne náhle přišla půlnoc.

- *V poledne nastala tma po celé zemi až do tří hodin. (Mt 27,45)*

Bylo to, jako kdyby slunce odmítlo osvětlovat tu scénu, jako kdyby příroda sama truchlila nad takovým pohledem. Během těchto tří hodin došlo mezi Kristem a Bohem k výměně, která byla nekonečně příliš posvátná na to, aby na ni hleděly konečné oči, je to tajemství, které žádná smrtelná mysl nemůže zcela pojmout. Jakmile Spasitel vložil svého ducha do rukou Otce:

- *A hle, chrámová opona se roztrhla vpůli odshora až dolů, země se zatřásla, skály pukaly, hroby se otevřely a mnohá těla zesnulých svatých byla vzkříšena. (Mt 27,51-52)*

To nebyl žádný obyčejný trpící. Byl to Stvořitel nebes i země, a nebesa i země vyjádřily svůj soucit. Spatřili a uslyšeli to, co bylo požehnáním pro jejich přesvědčení a obrácení. Faraó byl svědkem nejpozoruhodnějšího projevu Boží moci v ranách, které Bůh seslal na Egypt, ale byl dalek toho, aby se nachýlil k pokání, a neustal v zatvrzování svého srdce. Tak je to pokaždé s neobrácenými, když jsou ponecháni sobě samým. Ty nejúžasnější důkazy Boží dobroty ani soudy vzbuzující ten největší úžas je neobměkčí. Ale Bůh našel zalíbení v tom, že obměkčí necitelná srdce těchto římských vojáků a osvítil jejich pohanskou mysl.

- *Setník a ti, kdo s ním střežili Ježíše, když viděli zemětřesení a všechno, co se dalo, velmi se zděsili a řekli: „On byl opravdu Boží Syn!“ (Mt 27,54)*

Považujeme to za další zázrak na Golgotě – zázrak úžasné milosti. A my očekáváme, že tohoto člověka, který zabil hřeby do rukou Spasitele a zabolil oštěp do jeho boku, potkáme v nebi – Boží odpověď na Kristovu modlitbu: „Otče, odpusť jim.“ Existuje tedy naděje pro ty nejodpornější hříšníky, pokud se odevzdají Kristovu panování a vloží důvěru v Jeho krev.

CO VIDÍM JÁ

Vidím, jak se odkrývá charakter člověka.

- *Ale všechno, co je světlem usvědčováno, je zjevováno, neboť všechno, co je zjevováno, je světlo. (Ef 5, 13-14 ČSP).*

Kristus je „pravé světlo“ (J 1,9) – nezbytné, božské, vše odhalující světlo. Všichni lidé a všechny věci byli následkem toho v Jeho přítomnosti odhaleni. Nejhorší věci prohlašované v Písmu o padlé lidské přirozenosti se v Kristově době zhmotnily. Bůh říká, že lidské srdce je „nejúskočnější“ (Jr 17,9) a to se ukázalo při jednání s Jeho milovaným Synem. Sotva se narodil na tento svět, lidé se ho záměrně pokusili zabít. I když neustával v činění dobra, přinášení úlevy sklíčeným a službě duším a tělům potřebných, dostalo se mu tak malého uznání, že musel prohlásit: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil“ (Mt 8,20).

Při jedné příležitosti ho „prosili..., aby se vzdálil z jejich končin“ (Mt 8,34).

Nejenže zde byl Kristus nevítaný, ale lidé ho dokonce nenáviděli „bez příčiny“ (J 15,25). Dal jim všechny důvody k tomu, aby ho obdivovali, ale oni pro něj měli jen zatvrzelý odpor. Slovo prohlašuje: „Myšlení těla je totiž v nepřátelství vůči Bohu“ (Ř 8,7 ČSP). Zástupy sice navenek vzdávají čest Bohu, ale „bohu“ své vlastní představy. Nenávidí živého Boha, a kdyby to bylo možné, zbavili by vesmír jeho osoby. To je jasné z jejich jednání s Kristem, protože on nebyl nikým jiným než Bohem, který se zjevil v těle“

(1Tm 3,16). Nenáviděli ho a štváli ho až k smrti a nic menšího než smrt ukřižováním by je neukojilo. Na Golgotě se odhalil pravý charakter člověka a došlo tam k obnažení zoufalé hříšnosti jeho srdce.

Vidím, jak se odkrývá hřích. Hřích! Ta „ohavnost“, kterou Hospodin nenávidí (Jr 44,4), je tak zlehčována těmi, kdo ji páchají. Hřích! Způsobil, že naši první rodiče byli vyhnáni z Edenu, a je zodpovědný za všechno trápení ve světě. Hřích! Vytváří svár a krveprolití a „zemi živých“ proměnil na obrovský hřbitov. Hřích! Šeredné monstrum, o kterém tak neradi slýcháváme, a které jsme připraveni tak rychle omluvit. Hřích! Satan zapojuje veškerý svůj um, aby ho učinil přitažlivým, a předkládá ho v těch nejpůsobivějších barvách. Jedním z velkých záměrů vtělení bylo vyvést na světlo skryté věci temnoty. Přítomnost toho Svatého zde sloužila jako jasné světlo v dlouho zanedbávaném pokoji, jež odhalilo jeho špínu a hnus. „Kdybych byl nepřítel a nemluvil k nim, byli by bez hříchu. Nyní však nemají výmluvu pro svůj hřích“ (J 15,22).

Kristus zde mluvil ve srovnání. Ať se člověk projevil v průběhu dějin jakkoliv zlý, příchod Immanuela na zem přivedl hřích k vrcholu. Všechno, co předcházelo, bylo triviální v porovnání s monstrózní proradností vykonanou na vtělené Lásce. V jednání s Božím Synem, kterého se mu dostalo z rukou lidí, vidíme hřích v jeho skutečných barvách, zbavený všeho přestrojení, odhalený ve vší své hrůzné skutečnosti, v jeho pravé podstatě jako vzpouru proti Bohu. Na Golgotě spatřujeme vrchol hříchu, strašlivou, hroznou hloubku, do které je schopen zajít. To, co se zrodilo v Edenu, dosáhlo vrcholu v ukřižování. První hřích způsobil duchovní sebevraždu, druhý bratrovraždu (Kain zavraždil svého bratra), ale zde na Golgotě dospěl až k vraždě Boha, zabití Pána slávy. Také vidíme strašlivou

mzdu hříchu – smrt a oddělení od Boha. Protože tam Kristus visel jako nositel hříchu, obdržel potrestání místo nich.

Vidím, jak se odkrývá charakter Boha. Nebesa vypravují o jeho slávě a klenba ukazuje dílo jeho rukou, ale nikde se jeho dokonalosti neprojeví tak zřetelně jako na kříži. Zde je jeho nevýslovná svatost. Boží svatost je jeho potěšením, které má ve všem, co je čisté a laskavé. Proto jeho přirozenost plane proti všemu, co je zlé. Bůh nenávidí hřích, ať je kdekoliv, a když ho viděl připočtený jeho milovanému Synu, neudělal u něj žádnou výjimku. „... jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech“ (Iz 53,6). Podle toho s ním jednal, a proto na něj vylil svůj svatý hněv. O Bohu je řečeno:

- *Tvé oči jsou čisté, nemohou se dívat na zlo... (Abk 1,13)*

Proto se odvrátil od nositele hříchu. „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ volal trpící Spasitel, a pak zodpověděl svou vlastní otázku: „Ty jsi ten Svatý...“ (Ž 22,2 a 4).

Vidím Boží neměnnou spravedlnost. Jeho zákon říká: „Duše, která hřeší, ta umře.“ Nelze z toho uhnout, neboť Hospodin výslovně prohlásil, že „viníka nenechává bez trestu“ (Ex 34,7). Neudělá však snad výjimku u toho, o kterém dosvědčuje, že je beránek „bez vady a bez poskvrny“ (1Pt 1,19)? Ne! Neboť ačkoliv byl Kristus bez hříchu ve své přirozenosti i skutku, byly na něho vloženy hříchy jeho lidu, a tak Bůh „neušetřil svého vlastního Syna“ (Ř 8,32). Protože byl hřích přenesen na něho, musí být trest vykonán na něm. Proto Bůh zvolal: „Probuď se, meči, proti mému pastýři, proti reku, mému společníku, je výrok Hospodina zástupů. Bij pastýře... (Za 13,7).

Bůh by neustoupil ze své spravedlnosti o jedinou píď ani by nedovolil, aby sentiment potřísnil spravedlivou tvář jeho vlády. Tvrdí, že je soudcem par excellence, který „nikomu nestrání“. Jak plně se to ukázalo na Golgotě jeho

odmítnutím udělit výjimku osobě svého milovaného, když stál na místě provinilců, toho, v němž našel zalíbení (Iz 42,1). Vidím Boží úchvatnou milost.

- *Bůh však prokazuje svou lásku k nám [Jeho lidu] tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. (Ř 5,8)*

Kdyby se mu zachtělo, mohl celému Adamovu pokolení uložit věčné trápení. Právě to si každý z nás bohatě zaslouhuje. A proč by to neměl udělat? Svou přirozeností jsme zvrácení a zkažení. Svým konáním jsme nenapravitelní vzbouřenci, nemáme k němu žádnou lásku ani zájem o jeho slávu. Ale ze své vlastní dobroty se rozhodl, že zachrání lid z jejich hříchů, vykoupí je skrze Krista „ke chvále slávy jeho milosti.“ (Ef 1,6). Rozhodl se, že je vytáhne jako oharky z ohně, aby byli věčnými upomínkami jeho milosti. Protože bylo zcela mimo jejich moc vykoupit se ze svých strašlivých zločinů, proto on sám poskytl vše dostačující oběť za ně. On je „Bohem veškeré milosti“ (1Pt 5,10) a podal o tom nespočet důkazů. Ale nikdy nebyla „bohatství Jeho milosti“ tak okázale a divuplně prokázána jako na Golgatě.

Vizte zde Boží prevelikou moudrost. Slovo prohlašuje:

- *A nevstoupí do něho nic nečistého ani ten, kdo činí ohavnost. (Zj 21,27)*

Jak je tedy možné, že vůbec mohou vstoupit do nebeského Jeruzaléma? Jak se stane, že někdo tak zcela bez spravedlnosti by někdy mohl získat povolení shůry? Zákon říká: „Duše, která hřeší, ta umře.“ Hřeším a porušuji zákon, jak bych tedy mohl uniknout jeho pokutě? Jsem duchovní nuzák, jak bych mohl obstat žadané výkupné? To jsou problémy, které nemůže vyřešit žádná lidská inteligence. Ani to není uzel, který lze odříznout odvoláním se na prosté Boží milosrdenství, neboť jeho milost není atributem, který převažuje nad jeho spravedlností a ctí. Ale na kříži zazářily Boží dokonalosti ve slavné jednotě jako směs barev duhy.

- *Setkají se milosrdenství a věrnost, spravedlnost s pokojem si dají políbení. (Ž 85,10)*

Boží spravedlnost byla uspokojena Kristem, a proto jeho milosrdenství plyne volně všem, kdo činí pokání a věří. Boží moudrost se zjevuje ve stvoření a zaopatření, ale nikde tak velkolepě jako na kříži.

Vidím sebe. Cože? Ano, když se zahledím na kříž, vidím sebe, a tak je to s každým, kdo se dívá zrakem víry. Kristus tam visel jako ručitel svého lidu, a není zastoupení bez ztotožnění. Kristus se ztotožnil s těmi, jejichž hříchy nesl, věřící se ztotožnili s ním. V Božích očích jsou jedno. Kristus se postavil na moje místo a víra si tuto skutečnost přivlastňuje. V osobě mého zástupce jsem uspokojil každý požadavek Božího zákona. V Kristově osobě jsem plně zaplatil cenu, kterou vyžadovala spravedlnost shůry. V osobě Krista stojím před Bohem přijatý, protože jsem oděn jeho rouchem spravedlnosti (Iz 61,10). Celá vykoupená Boží církev může o Kristu prohlásit:

- *Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal... (Iz 53,4)*
- *On ,na svém těle vzal naše hříchy‘ na kříž... (1Pt 2,24)*

A víra to činí osobním a prohlašuje:

- *Jsem ukřižován spolu s Kristem ... který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne. (Ga 2,20)*

Haleluja! Jakého máme Spasitele!

CO VIDÍTE VY?

Vy, pokud nejste zachráněni, hledíte na toho, kým jste pohrdli a koho jste odmítli. Možná to popíráte a tvrdíte, že moje stanovisko je příliš negativní. Mýlíte se. Pokud nejste Kristovým přítelem, jste jeho nepřítelem. Neexistuje třetí skupina. „Kdo není se mnou, je proti mně... (Mt 12,30). To je jeho vlastní prohlášení a není proti němu žádné odvolání. Odmítli jste

jeho autoritu, porušili jeho zákony, jeho výroky jste opovrhli. Odmítáte jeho jho a žezlo a odmítáte nechat se jím řídit. Tak se spojíte s těmi, kdo ho hnali a štváli až k smrti.

Hledíte na toho, kdo se představuje jako Spasitel. Ano, navzdory vašemu až doposud podlému jednání s ním, je vám předkládán v evangeliu jako ten, kdo chce a je schopen uzdravit rány, které způsobil hřích, a zachránit vaše duše od věčné smrti. Pokud zahodíte zbraně svého boje proti němu, vzdáte se jeho vládě a svou důvěru složíte v jeho vykupující krev, přijme vás hned.

- *A kdo ke mně přijde, toho nevyženu ven. (J 6,37)*

Hledíte na toho, kdo bude vaším soudcem, jestliže ho odmítnete přijmout jako Spasitele. Pojdte k němu nyní jako kající se hříšník, jako duchovní nuzák, chopte se jeho milosti a on vám odpustí vaše nepravosti a připraví vám královské uvítání.

- *Pojďte ke mně, všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. (Mt 11,28)*

Tak zní jeho vlastní pozvání se slibem. Avšak budete-li pokračovat a odvracet se od něho, jednoho dne vám řekne:

- *Jděte ode mne, prokletí, do věčného ohně, připraveného ďáblu a jeho andělům! (Mt 25,41)*

Z připravované knihy Střípky poznání Krista.

ZNAKY DUCHOVNÍ ZRALOSTI MLADŠÍCH ŽEN (Tt 2,4-5)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Máme zde sedm charakteristik duchovní zralosti mladších žen, sedm postojů, vlastností, sedm věcí, které popisují, jak by měla vypadat zbožná mladá žena, zvláště taková žena, která žije v manželství.

Podobně jako ve druhém verši i tady Boží slovo znovu používá infinitiv slovesa být, který může znamenat, jak přání – „kéž by takové byly“, nebo určitou míru povinnosti – „měly by takové být, mají být“, nebo přímo závazek, rozkaz, normu – „musí být“. A první verš druhé kapitoly nám říká, že nejde o přání ani o nějaký ideál, ale že jde o normu. Titus má učit zdravé učení, doktrínu. A to není něco, co by vedlo k nějakým utopiím, ale to je normativní, autoritativní, závazné slovo Boží. Před námi není možnost! Mladá křesťanka si nemůže zvolit, jestli taková bude nebo nebude. Boží slovo tady říká, že taková prostě být má. Tohle je cíl, ke kterému starší ženy mají vést ženy mladší. Což mimochodem neznamena nic méně, než že na starších ženách, které povedou mladší, budou tyto charakteristiky vidět. O jaké vlastnosti se jedná?

1. MILUJE SVÉHO MUŽE

Pavel začíná v srdci mezilidských vztahů – vztahem mezi manželem a manželkou. Žena má být milovnicí svého manžela. Zde je to první místo, kde se bude projevovat Kristova láska, kde se bude projevovat

znovuzrozené srdce. To není o politickém soužití dvou lidí, není o tom, že se dva lidé snaží spolu vyjít, tedy urvat si co nejvíc pro sebe tak, aby to ten druhý ještě unesl. Toto je o skutečné křesťanské lásce. Žena nemá být jako manželka krále Davida Míkal, která svým mužem ve svém srdci pohrdla, protože jí jako král připadal málo důstojný, když uctíval Hospodina a s tancem se radoval z toho, že Boží schrána byla přestěhována do Jeruzaléma. Tato charakteristika je na prvním místě o lásce – právě o té lásce, o které čteme ve známém textu:

- *Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. (1K 13,4-7)*

Taková láska má být prioritou ženy. Mimochodem – taková láska je přímým příkazem pro manžela, jak říká Ef 5,25. A zjevně je také normou pro manželku. Když Písmo říká, že žena má mít ráda svého muže, mluví také o oddanosti, což velice úzce souvisí s láskou. Žena má být oddaná svému manželovi. Podobně má být oddaná také svým dětem – a to je druhá charakteristika.

2. MILUJE SVÉ DĚTI

Je zde použité skoro stejné slovo jako v předchozím případě. V řečtině je v obou případech použité jedno slovo, které spojuje mít rád a v prvním případě manžela a v druhém případě děti. Mohli bychom také říci, že bude milovnící svých dětí, bude mít ráda své děti.

Možná si řeknete, co by to bylo za matku, která by neměla ráda své děti. A možná vám na mysl přijdou nějaké matky, které použijí babybox, kam

odloží své nově narozené dítě. Ale to není to, o čem je tady řeč. Tady řeč o matkách, které skutečně milují své děti, a to znamená, že pro ně chtějí opravdové dobro – takové dobro, které je dobrem také v Božích očích.

To nejsou matky, které své děti rozmazlují nebo jim dovolí všechno, co chtějí. Matka, která miluje své dítě, je matkou, která své dítě vychovává v bázni před Bohem, učí ho znát Boha takového, jaký doopravdy je – tedy v Jeho milosti i v Jeho soudu a svatosti. Nejde o opičí lásku, ale jde o lásku, která je z Boha, která se obětuje pro dobro svých dětí. Takovou láskou si Bůh zamiloval nás a takovou lásku máme milovat jedni druhé a své děti především.

- *V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť smíření za naše hříchy. (1J 4,10)*

Mladší žena má být vedena, připravována, vyučována, trénována a cvičena v tom, aby milovala svého manžela a své děti. Láska se neděje jen tak, ale je potřeba se v ní cvičit.

Další charakteristika, k níž starší ženy mají vést mladší, je:

3. ROZUMNÁ (ROZVÁŽNÁ, ŠLECHETNÁ)

Slovo, které je zde, ukazuje na člověka, který je pomalý k vynášení soudů. Toto slovo zdůrazňuje sebeovládání a jednotlivé české překlady ho překládají také jako rozvážná nebo šlechetná, střízlivá nebo zdrženlivá. Stojí za tím představa ženy, která není impulsivní nebo náladová, není zmítána tím, co zrovna vidí a slyší, nenechá se jen tak ovládnout emocemi, ale je rozvážná a přemýšlí o věcech, snaží se najít nejlepší řešení.

Důraz je potom položen na sebeovládání – je to tedy žena, která nepůjde do nějakých extrémů, bude jednat moudře a prozíravě. Je to žena, která promýšlí věci, která plánuje, je aktivní a snaží se předejít případným

problémům a starostem. Je to žena z Přísloví 31, která ví, co bude potřeba za několik měsíců a s čím může s Boží pomocí počítat v budoucnosti.

4. CUDNÁ (ČISTÁ, SVATÁ, NEVINNÁ)

České překlady zde vesměs jednotně překládají řecké slovo ἁγνος (hagnos) jako cudný. Je to slovo, které znamená čistý, rituálně čistý, očištěný, tedy nevinný, jde o člověka, který je zdrženlivý, morálně bezúhonný, neobvinitelný.

V našem chápání se často slovo cudný spojuje s oblékáním, ale to není jeho hlavní význam. Jde o postoj srdce, jde o jednání, které vyplývá z tohoto postoje. To se samozřejmě bude projevovat i v oblékání, ale nejenom – bude se to projevovat v celém způsobu života. Takové slovo potom popisuje člověka, nebo v našem případě mladší ženu, která se uchovává v čistotě, snaží se vyhnout každé nemorálnosti, každému hříchu – jak v řeči, tak v jednání i v myšlení a v postojích. Bude se vyhýbat všemu, co by mohlo vést k problémům, co by nějak souviselo s pokušením, co by mohlo vést k pokušení nebo dokonce k hříchu, co by mohlo vrhnout nějaký stín nebo podezření na její pověst, na její charakter nebo na pověst její rodiny.

Toto slovo dobře popisuje charakter Pána Ježíše Krista. Bylo mnoho náboženských lidí, které Ježíš svým jednáním pohoršoval. Ale byly to věci lidské tradice, kultury a lidského náboženství, které bez rozpaků porušoval – např. když stoloval s hříšníky, s celníky nebo si nechal mýt nohy od nevěstky. Ale nikdy se nedopustil hříchu. Nikdy nejednal proti Božímu slovu.

K lepšímu porozumění nám může pomoci také protiklad slova cudný, což je necudný, což znamená nemravný, nestoudný, nestydatý nebo sprostý. To je popis toho, jaká by křesťanská žena být neměla. Můžeme tady vidět souvislost s předchozí charakteristikou a i s oněmi dvěma prvními –

rozumná žena bude cudná a cudná žena je nepochybně ženou rozumnou. Stejně slovo jako je zde, používá Jakub, kdy popisuje Boží moudrost:

- *Moudrost shůry je především čistá, dále mírumilovná, ohleduplná, ochotná dát se přesvědčit, plná slitování a dobrého ovoce, bez předsudků a bez přetvářky. (Jk 3,17)*

Právě takto bychom mohli popsat ženu, která je cudná, čistá, tedy morálně bezúhonná. Je to postoj srdce a s ním souvisí další charakteristika:

5. STARÁ SE O DOMÁCNOST (NETOULAVÁ)

Tady se dostáváme na místo, které je často používané k tomu, aby ukázalo, že ženy by neměly chodit do práce, ale měly by zůstat doma a pracovat doma, tedy starat se o domácnost. Tak to čteme v B21 – pečovat o domácnost, nebo v ČSP – pracovitě v domácnosti. Je to o to problematičtější, že zde nacházíme textové varianty v řeckých rukopisech. Zatímco některé rukopisy zde mají slovo, které by se mělo přeložit jako „pracovat doma“, jiné rukopisy mají slovo, které by se dalo spíš přeložit jako „střežit domov“ nebo „zůstávat doma“. Mám za to, že ona druhá varianta je lepší a více odpovídá kontextu pasáže. Zde je několik důvodů, proč si to myslím.

1. Především se jedná o to, že zde máme soubor vlastností. Kdyby šlo o práci doma, měli bychom zde šest vlastností a mezi nimi by bylo místo, kde se má žena zdržovat. Ale pokud jde o střežení domova, potom se jedná opět o charakterovou vlastnost, o postoj srdce, který by měla žena mít, nikoliv o činnost, kterou by měla dělat.

2. Druhým důvodem je historický kontext. V době apoštola Pavla bylo jen málo prací, které lidé dělali mimo domov. Byla zde skupina nádeníků – především v zemědělských oblastech. To byli lidé, kteří pracovali za denní mzdu, byli to ti nejchudší, kteří neměli vůbec nic a museli prodávat sami

sebe za mzdu. Ale takových lidí nebylo v té době příliš mnoho. V řecko-římské společnosti většina práce, kterou dělali takoví nádeníci, byla zajištěna otroky. Pokud měli lidé své pole, pracovala celá rodina na poli – pracoval tam muž, pracovala tam žena a pracovali tam také děti, případně všichni další, kteří v dané rodině žili. Pokud se někdo živil nějakým řemeslem – jako např. Akvila s Priscillou, kteří dělali stany, oba manželé dělali totéž – a doma. Bylo jenom málo prací, které se dělaly mimo kontext domova. A tak by tato Pavlova slova nedávala příliš velký smysl lidem v tehdejší společnosti.

3. Velkou roli hraje také soudobý kontext. Když se podíváte do starých komentářů z doby před 19. stoletím, až na výjimky tam nenajdete ten výklad, že by žena měla pracovat doma. Je to pochopitelné, protože ženy pracovaly doma. Teprve 18. a 19. století přináší velkou změnu v podobě průmyslové revoluce – vznikají továrny, zefektivňuje se práce a s tím, jak společnost bohatne, se rozvíjí také služby. Teprve tehdy můžeme mluvit více o tom, že ženy začínají pracovat mimo domov. Kromě toho se také teprve v té době objevuje bohatá střední třída, kde muž je schopen ze svého příjmu uživit celou rodinu. To je něco, co v širokém měřítku najdeme teprve v posledních stoletích v západní společnosti.

4. Dále je zde širší biblický kontext. Hodně nám tady může pomoci Kralický překlad, který toto slovo překládá jako „netoulavá“. Když apoštol Pavel psal Timoteovi o vdovách a o tom, jaké vdovy má církev podporovat, mluví o takových vdovách, které byly zjevně zaopatřené. Říká o některých z nich:

- *Zároveň si navykají zahálet a chodit po návštěvách. A nejen zahálet, nýbrž i klevetit, plet se do cizích věcí a mluvit, co se nepatří. (1Tm 5,13)*

Zvykají si zahálet a chodit po návštěvách. S tím je potom spojena řada dalších věcí, které shrnuje slovy – pletou se do cizích věcí. Pavel pokračuje:

- *Chci tedy, aby se mladší vdovy vdávaly, měly děti, vedly domácnost a nedávaly protivníku příležitost k pomluvám. (1Tm 5,14)*

Tady je vysvětlení našeho textu. Mladší ženy se mají starat o domácnost a ne se toulat okolo. Není to o tom, jestli budou pracovat nebo ne, ale je to o jejich zaměření – jde o to, jestli se starají o věci kolem, nebo o věci svého domova. Přesně o to jde – o vytvoření domova. O soustředění se na rodinu, na manžela, na děti, na domácnost. Není to jediné místo působnosti ženy, jak to můžeme dobře vidět třeba u chvály ženy statečné v Přísloví 31, ale je to jako v té chvále – je to žena, která dělá všechno pro svou rodinu a svůj dům.

5. Tomu odpovídají i další vlastnosti v našem seznamu. Pokud takto vysvětlíme toto slovo, potom všech sedm vlastností směřuje jediným směrem a vytvářejí ucelený charakter zbožné ženy, která se soustředí na svou rodinu. Podívejme se na další slovo:

6. LASKAVÁ (DOBRÁ, UŽITEČNÁ)

Žena, která miluje dobro, má v něm zálibu, libuje si v něm a prokazuje ho druhým. Komentátor Hendriksen na jiném místě popisuje toto slovo jako „připravený dělat to, co je k užitku druhým lidem“. Laskavá znamená také příjemná, vlídná, dobrotivá. V rané církvi tomuto slovu rozuměli jako neúnavné aktivitě lásky. A poslední charakteristika nám ukazuje, kam je tato láska, laskavost, dobrota nasměřovaná?

7. PODŘÍZENÁ VLASTNÍMU MUŽI

Náš seznam začíná láskou k vlastnímu muži a končí podřízeností manželovi. Je zarámován do nejdůležitějšího vztahu, který žena má – a tím je vztah s jejím mužem. I tento detail nám ukazuje, že Pavel chtěl, aby se

srdce, mysl i jednání mladších žen zaměřovalo jediným směrem – k manželovi a rodině.

Tato poslední charakteristika je něčím, co není přirozené lidské povaze a lidské pýše. Kdykoliv se začne mluvit o podřízenosti ženy muži, najdete lidi, které to pobouří. Může to být oprávněné, protože nejenom v minulosti, ale i dnes se najdou muži, kteří „ve jménu“ tohoto Božího řádu zneužívají ženy a dělají z nich své služky nebo otrokyně. Chtějí být hlavou a panovat, ale ne tak, jak o tom mluví Bible – chtějí ovládat a mít moc nad druhým člověkem. Ale Písmo říká, že muž vede svou ženu a své děti láskou, trpělivostí, vyučováním Božího slova, pokorně a se vši vážností. A úkolem ženy je podřizovat se vlastnímu muži.

Tím nejlepším příkladem je v tom Pán Ježíš Kristus a Jeho podřízenost Otci. Ale Kristova podřízenost nebyla podřízeností sluhy a pána. Nebylo v ní nic mechanického, nic ponižujícího, nebylo v ní nic znevažujícího – byla to radostná a ochotná podřízenost. Syn vždycky oslavoval Otce – a Otec? Oslavil Syna! Právě zde se máme učit, co to znamená podřízenost. Krista musíme mít neustále před svýma očima.

JAK UVÉST SVÉ POSTAVENÍ DO PRAXE (ŽD 10,19-25)

Steven Cole

Článek na stránkách *Reformace* – [zde](#).

Značná část moderní americké evangelikální církve odsunula teologii stranou jakožto něco pro život nepodstatného, nudného, a dokonce působícího rozkoly. Kdysi jsem se před jedním bývalým starším, který sem již nepatří, zmínil, že spolu s jiným pastorem čteme *Systematic Theology* (Systematická teologie) Louise Berkhofa a diskutujeme o ní. „Dej si pozor!“ varoval mě. „To je nebezpečná věc!“ A myslel to vážně! Byl jsem z toho tak vedle, že jsem na to v tu chvíli nic neřekl! Ale často jsem si na tom vzpomněl. Jen si to představte: *Číst teologii je nebezpečné!*

Moderní americká církev klade důraz na praktické otázky: „Jak mohu zdokonalit své manželství? Jak mám vychovávat děti? Jak mohu v zaměstnání co nejlépe realizovat svůj potenciál? Nestojím o doktríny. Mě prostě zajímá něco, co funguje!“

Nový zákon ale učení nikdy neodděluje od jednání. To, čemu věříme, má vliv na to, jak se chováme. Pavel spotřeboval první tři kapitoly list Efezským na to, aby vyložil spoustu slavných teologických pravd, než je v kapitolách 4-6 začal uvádět do praxe. Stejně postupoval v Římanům 1-11, před praktickým uplatněním v kapitole 12. Je životně důležité, abychom chápali, kdo je Bůh, kdo jsme my, a co pro nás Bůh v Kristu vykonal, protože na tom stojí náš křesťanský způsob života. Naše každodenní praxe vychází z pochopení našeho postavení v Kristu.

Autor Listu Židům sleduje stejný přístup. I když svůj výklad učení několikrát přerušil, aby ho aplikoval, až do tohoto místa byla většina knihy věnována vyučování. V prvních čtyřech kapitolách ukázal, že Ježíš Kristus stojí nade vším a nade všemi svou *osobou*. Od kapitoly 5 do verše 10:18 ukazuje, že Ježíš Kristus stojí nade vším a nade všemi jako *kněz*.

Ale počínaje veršem 10:19 až do konce knihy na základě pravd, které vyložil předtím, ukazuje, jak by nás Kristova nadřazenost měla motivovat k vytrvalé víře, i když čelíme zkouškám. A začíná tím, že nám ukazuje, jak máme své nové postavení v Kristu uvést do praxe:

Díky svému postavení v Kristu bychom měli ve víře přicházet k Bohu, pevně se držet naděje, kterou vyznáváme, a všímat si jeden druhého se zřetelem k tomu, jak se navzájem povzbuzovat k lásce a dobrým skutkům.

V 10:19-21 autor stručně shrnuje naše postavení v Kristu do dvou zásadních pravd. Potom v 10:22-25 ukazuje, jak by toto postavení mělo ovlivnit náš každodenní praktický život. Přestože má obavy, že někteří z jeho adresátů jsou v nebezpečí odpadnutí, oslovuje je „bratří“ a mluví v první osobě množného čísla („přistupujme“, „držme se“, „mějme zájem“), čímž sám sebe řadí mezi ty, kdo mají zapotřebí tyto pravdy uplatnit v praxi.

1. NAŠE POSTAVENÍ

Díky Ježíši Kristu máme nový vztah s Bohem (10,19-21).

Autor předkládá dvě životně důležité pravdy, z nichž hodlá vycházet v tom, co řekne dále:

A. Díky Ježíšově krvi můžeme směle vstoupit do svatyně (10, 19-20).

Tutéž pravdu už vyslovil ve verši 4:16: „Přístupme tedy *směle* k trůnu milosti...“ Zde ale nemluví o trůnu milosti, ale říká, že máme smělou důvěru vstoupit do svatyně – vlastně do velesvatyně! Tam směl vstoupit pouze velekněz, a to jen jednou do roka. Ode všech ostatních věřících a vlastně i od ostatních kněží byla oddělena silnou oponou. Autor ji zde používá jako obrazný popis Boží přítomnosti. Pro žida byla revoluční už samotná představa, že by vůbec vstoupil do Boží přítomnosti, natož aby tam vstoupil *se smělou důvěrou!*

Naše smělost nestojí na ničem, co by jakkoli pocházelo z nás samotných. Stojí na tom, že „Ježíš obětoval svou krev“. Jak jsme viděli, když jsme se zabývali devátou kapitolou, autor zdůrazňuje, jak je důležité, že nám odpuštění zajišťuje Kristova krev (9,22). Jeho prolitá krev splatila spravedlivý trest, který Bůh uvalil na náš hřích. Nepřístupujeme tedy k Bohu s jakýmikoli svými vlastními dobrými skutky či zásluhami, ale pouze díky Ježíšově krvi. Jméno *Ježíš* zde zdůrazňuje jednak jeho lidství, jednak skutečnost, že jeho krev poskytla takové usmíření za lidské hříchy, jaké zvířecí oběti neumožňovaly (10,4).

Ve verši 10,20 se autor touto cestou, po níž přicházíme k Bohu, zabývá podrobněji. Nazývá ji „cestou novou a živou, kterou nám otevřel zrušením opony – to jest obětováním svého těla“. Řecké slovo přeložené jako „nový“ je odvozeno od slova, které původně znamenalo „čerstvě poražený“. (G. Abbott-Smith: *A Manual Greek Lexicon of the New Testament* [Charles Scribner's Sons], s. 388.) Naše Oběť však nebyla jen „čerstvě skolená“, ale také „živá“ – Ježíš vstal z mrtvých! A tato nová cesta není živá jenom proto, že Ježíš žije, ale také proto, že nám dává duchovní život. Počátkem spasení je znovuzrození, které znamená, že Boží mocí přecházíme z duchovní smrti do duchovního života (J 1,13; 5,24). Zmínka o „cestě“ nám připomíná

Ježíšovo prohlášení: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne“ (Jan 14:6).

Autor tvrdí, že nám Ježíš tuto novou a živou cestu otevřel „skrze oponu, to jest skrze své tělo“ (KMS). Někteří znalci řečtiny (zejména B. F. Westcott) považují ztotožnění Ježíšova fyzického těla s chrámovou oponou za problematické. Jak by nás mohlo před ukřižováním Ježíšovo lidství oddělovat od Boží přítomnosti? Proto tvrdí, že přístavek „to jest jeho tělo“ (NBK) se váže k celému výrazu označujícímu „novou cestu“. Pisatel zde však ani tak moc nezdůrazňuje to, že opona odděluje lidi od Boha, jako spíš připomíná to, že ve chvíli, kdy Kristus na kříži zemřel, roztrhla se opona odshora dolů na dva kusy (Mt 27,51), a tak se otevřela cesta do velesvatyně. Těžištěm tohoto přirovnání je skutečnost, že Ježíšovo tělo muselo být roztrženo, abychom získali přístup k Bohu.

V určitém smyslu ovšem Ježíš hříšníkům v přístupu do Boží přítomnosti opravdu brání. V Lukášovi 10,22 říká: „Všechno je mi dáno od mého Otce; a nikdo neví, kdo je Syn, než Otec, ani kdo je Otec, než Syn a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.“ Potom, co k zástupům mluvil v podobenstvích, vysvětloval dvanácti: „... vám je dáno znáti tajemství království nebeského, jim však není dáno. ... Proto k nim mluvím v podobenstvích, že hledíce nevidí a slyšíce neslyší a nechápou“ (Mt 13,11.13). Pro mnoho židů byla Ježíšova lidská obyčejnost – prostá skutečnost, že byl tesařem – kamenem úrazu (Mk 6,3). V tomto smyslu bylo tedy jeho lidství jako chrámová opona, která oddělovala hříšníky od Boha. Ukřižování nám ale otevírá cestu, po které můžeme do svatyně směle vstoupit.

Pro případ, že se někteří budou nadále zdráhat směle vstoupit, autor připomíná druhou životně důležitou pravdu:

B. Nad Božím domem máme velikého kněze (10,21).

Jak jsem řekl, List Židům je jedinou biblickou knihou, která rozvíjí myšlenku Ježíšova kněžství. Tím, že přinesl sám sebe jako oběť za naše hříchy, naplnil všechno, co souviselo s lévijským kněžstvím. A nejen to, Ježíš je knězem navěky podle řádu Melchisedechova (Žd 5; 7). Jako takový lévijské kněze převyšuje. Sedí navěky po Boží pravici, aby se přimlouval za svůj lid (7,25).

Autor věřící nazývá „Božím domem“ (srovnej 3,6). Bůh nepřebývá ve stanech či chrámech udělaných lidskýma rukama, ale v srdcích svého lidu. Jako jednotlivci, ale v ještě významnějším smyslu jako celek jsme chrámem živého Boha (1K 3,16; 6,19; 2K 6,16). Pavel na základě této veliké pravdy přesvědčivě ukazuje, proč potřebujeme být svatí.

Autor tedy shrnuje naše nové postavení v Kristu s důrazem na tyto dvě naprosto zásadní pravdy: Díky Ježíšově krvi můžeme směle vstoupit do svatyně a nad Božím domem máme velikého kněze. A nyní ukazuje, jak toto naše postavení uvést do praxe:

2. NAŠE PRAXE

Měli bychom ve víře přicházet k Bohu, pevně se držet naděje, kterou vyznáváme, a všímat si jeden druhého se zřetelem k tomu, jak se navzájem povzbuzovat k lásce a dobrým skutkům (10,22-25).

V 6,9-12 jsme viděli, jak autor postavil vedle sebe všechny tři hlavní křesťanské ctnosti: víru, naději a lásku. Totéž dělá i tady.

A. Měli bychom ve víře přicházet k Bohu (10,22).

Výzva zní: „přistupujme“ („před Boha“ autor neříká, to nám má být zřejmé). Tento příkaz zahrnuje čtyři charakteristiky znovuzrozeného

člověka: (1) upřímné srdce, (2) plná jistota víry; (3) srdce pokropením očištěná od špatného svědomí a (4) těla omytá čistou vodou.

Výraz „*opravdové srdce*“ (doslova „pravdivé srdce“) označuje srdce, které neslouží dvěma pánům. Pravdivé srdce znamená „pravdivé v Božích očích“. Nezná pokrytectví, nestaví ostatním na odiv pěknou fasádu, zatímco by uvnitř skrývalo hřích. Křesťané žijí, aby dělali radost Bohu, který zkoumá jejich srdce (1Te 2,4). Každá myšlenka a každý motiv musí být v poslušnosti podrobeny Kristu (2K 10,5).

Nejde o to, že by věřící nemohli být pokoušeni nebo že by nemohli zhřešit, ale o to, že zatímco dříve jsme byli otroky hříchu, nyní celým srdcem posloucháme Boha (Ř 6,17). To neznamena dokonalou bezhříšnost, ale spíš to, že náš život by se měl ubírat směrem růstu ve svatosti, a nezůstávat v zajetí hříchu (1J 3,7-10). Křesťanství není otázka pouhé vnější shody s určitými mravními normami, ale také lásky k Bohu ze srdce, které bylo proměněno jeho milostí. K tomu je zapotřebí, abychom své hříchy vyznávali a posuzovali na úrovni srdce (či myšlenek). Je snadné tvářit se před ostatními, jak jsme duchovní, ale pokud naše srdce nejsou před Bohem upřímná, klameme jenom sami sebe. Jak zdůrazňuje John Owen: „Bez této upřímnosti srdce nemůžeme k Bohu přistupovat ani směle, ani s jistotou.“ (J. Owen: *Hebrews: The Epistle of Warning* [Kregel], s. 199).

Máme k Bohu přistupovat „v plné jistotě víry“. Tomuto tématu hodlá autor věnovat celou kapitolu 11, kde říká, že bez víry „není možné zalíbit se Bohu“ (11,6). Víra je jak Boží dar, tak naše zodpovědnost. Víra spočívá na Božích zaslíbeních. Jsme spaseni vírou (Ef 2,8) a vírou máme žít (Ko 2,6). Naše víra není bezhlavý, slepý skok do tmy. Víra se opírá o osobu a dílo Ježíše Krista, což obojí autor podrobně vysvětluje od začátku dopisu. Čím

lépe ho známe z toho, jak se nám dává poznat ve svém slově, tím více mu budeme důvěřovat. Čím více mu důvěřujeme v těžkých záležitostech našeho života, tím více nám dokazuje svou důvěryhodnost a tím více mu budeme schopni důvěřovat příště.

Dále máme přistupovat „*se srdcem očištěným od zlého svědomí*“. V tomto a následujícím výrazu autor navazuje na představu očišťování starozákonního kněze, který byl pro svou službu zasvěcen obmytím vodou a pokropením krví (Ex 29,4.21). Pravděpodobně také naráží na obřad červené jalovice (Nu 19; Žd 9,13-14), při němž obřadní postříkání vodou očistilo vnějšího člověka, aby nebyl obřadně nečistý. Ale Kristova krev očišťuje vnitřního člověka, totiž svědomí, od mrtvých skutků, abychom mohli sloužit živému Bohu.

Čtvrtá charakteristika znovuzrozeného člověka zní: „*s tělem obmytým čistou vodou*“. Ne všichni se na tom sice shodnou, ale podle všeho je řeč o křtu. Jak očištění od špatného svědomí, tak omytí vodou mají v řečtině tvar přičestí času minulého dokonavého (perfektum), který vyjadřuje událost v minulosti s následky v přítomnosti. Jinými slovy, k těmto očištěním došlo, když jsme byli spaseni, ale jejich následky stále trvají. Křest, který je v Novém zákoně úzce spjat se spasením, znázorňuje navenek, co v nás Bůh udělal uvnitř – totiž to, že očistil naše srdce vírou (Sk 15,9; 1Pt 3,21). Srdce očištěné od zlého svědomí a tělo obmyté čistou vodou společně naznačují vnitřní čistotu, která se projevuje ve vnějším jednání. Obojí se odvíjí od našeho spasení. Nemáme-li čisté svědomí nebo jsme-li si vědomi hříchů ve svém jednání, nepřistupujeme před Boha. Proto musíme své hříchy vyznat a opustit, abychom mohli přijít blíž.

Než půjdeme dále, podívejme se na praktické uplatnění tohoto bodu: *Přicházíte často do Boží blízkosti prostřednictvím modlitby a četby Božího*

slova? Často ke svému překvapení narazím na vyznávající křesťany, kteří pravidelně nevěnují čas Božímu slovu a modlitbě! Jediný přísun slova pro ně znamená návštěva církve. Jediné chvíle, kdy se modlí, jsou krizové situace. Přicházet k Bohu je vlastně totéž, co „hledat“ Pána. Příslušné hebrejské slovo je založeno na představě pěšinky, kterou vlastníma nohama vyšlapete k sousedovu domu, když ho často navštěvujete. Od vás k Bohu by měla vést pořádně vyšlapaná cestička od toho, jak za ním pořád chodíte. Toto pozvání, abychom přicházeli k živému Bohu, je pro nás nesmírná pocta. Ale pokud si trávení času o samotě s ním nestanovíte jako prioritu, k ničemu vám to nebude.

B. Měli bychom se pevně držet naděje, kterou vyznáváme (10,23).

„Naděje“ se vztahuje k naší naději na spasení v budoucnosti. „Vyznání“ tvoří dvojici s křtem. Při křtu veřejně vyznáváme svou víru v Ježíše Krista. Toto veřejné vyznání by pro nás mělo být silnou motivací k tomu, abychom se ho ve víře a poslušnosti pevně drželi, kdykoli jsme pokoušeni k hříchu nebo ke kompromisům s tímto světem. Mohl bych to přirovnat ke své svatbě, kdy jsem se před svědky zavázal věrností ke své manželce. Jako symbol tohoto závazku jsem si navlékl snubní prstýnek. Když jsem na cestách, ve městě kde mě nikdo nezná, a pokouší se mne svést atraktivní žena, prstýnek by mi měl připomenout můj závazek, abych mohl před pokušením utéct. Podobně bych si měl připomenout své vyznání víry při křtu a zachovat věrnost svému Ženichovi, Kristu, když jsem v pokušení zhřešit.

Slova „držme se neochvějně“ (NBK) naznačují přítomnost určitých nebezpečí nebo obtíží, které se nás pokoušejí odtrhnout od našeho vyznání naděje v Kristu. Adresátům Listu Židům hrozilo pronásledování. Nás v Americe pronásledování možná ještě čeká a měli bychom na to být

připraveni. Všichni jsme ale tlačeni k tomu, abychom se přizpůsobili světu. V práci nebo ve škole je jednodušší ztratit se v davu, než vystoupit pro Krista. Je jednodušší neříkat nic na způsob svědectví. Nechcete přece, aby vás považovali za náboženské fanatiky. Autor nás ale vybízí, abychom se pevně drželi vyznání naší naděje.

„Naděje“ se upíná k Božím slibům, které se určitě splní, i když dosud splněny nejsou. Víme, že se jistě splní, „protože ten, kdo nám dal zaslíbení, je věrný“. Petr nás varuje, že v posledních dnech si z nás budou posměváčci utahovat: „Kde je ten jeho zaslíbený příchod?“ Neuvědomují si ale, že u Pána je jeden den jako tisíc let a tisíc let jako jeden den. Den Páně přijde nečekaně jako zloděj a nevyhnutelně s sebou přinese soud. Vzhledem k těmto jistotám, uzavírá Petr, musíme být svatí ve svém chování a nevýslovně zbožní (2Pt 3,3-13). Dokonce i tváří v tvář mučednické smrti máme naději, kterou nám dávají neotřesitelné sliby našeho pána.

Vzhledem k našemu novému postavení v Kristu, přistupujme s vírou, pevně se držme naděje a povzbuzujme se k lásce.

C. Měli bychom si jeden druhého všímat se zřetelem k tomu, jak se navzájem povzbuzovat k lásce a dobrým skutkům (10,24-25).

Verš 10,25 není čtvrtá výzva, ale rozvinutý vedlejší větný člen ve tvaru příčestí, který popisuje způsob, jak máme výzvu z verše 10,24 realizovat. Všimněme si také, že příkaz nezní, abychom se navzájem milovali a konali dobré skutky, ačkoli právě to nám říká mnoho jiných částí Písma. Zde je nám přikázáno, abychom se jeden o druhého zajímali a přemýšleli, jak se můžeme navzájem povzbuzovat k lásce a dobrým skutkům. Toto „jedni o druhé“ je jediným výskytem příslušného řeckého výrazu v celém listu.

„Mějme zájem“ znamená, že nad tím musíme trochu uvažovat, jinak se to nestane. A to zase znamená, že se napřed musíme přestat soustředit na sebe a myslet na druhé. „Co ten druhý potřebuje? Co by mu pomohlo růst v lásce a dobrých skutcích?“

V řeckém originále je výzva k povzbuzování vyjádřena překvapivě slovem, které jinak znamená provokaci a běžně se užívá spíš v tom negativním smyslu (Sk 15,39; 17,16). Zde ho autor možná používá ironicky, aby upoutal pozornost: „Než abyste se navzájem provokovali k hněvu, radši se zamyslete, jak byste se mohli navzájem provokovat k lásce a k dobrým skutkům.“ Také z toho vyplývá, že na křesťanské lásce je třeba pracovat. Není to nic automatického – stojí to přemýšlení a úsilí.

Kontextem, v němž k tomuto vzájemnému provokování k lásce a k dobrým skutkům dochází, jsou naše společná shromáždění. Někteří se z církve začali vytrácet. Možná, že jiní věřící zranili jejich city, a oni si teď řekli, že mohou Boha lépe uctívat o samotě. Když lidé odcházejí z církve, téměř bez výjimky upírají svou pozornost sami na sebe, ne na Boha a na druhé. Místo aby se ptali: „Jak mě Bůh může použít k tomu, aby ostatní povzbudil k lásce?“, říkají si: „Tahle církev nenaplnuje moje potřeby. Je tu málo přátelství a lásky!“ Když je člověk sám, může žít vírou i nadějí, ale povzbuzovat druhé k lásce a k dobrým skutkům nemůže! K tomu se potřebuje setkávat se svatými!

Autor dodává, že tato služba zahrnuje vzájemné napomínání, a to „tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův“. Sloveso „napomínejme“ (NBK) lze také přeložit jako „povzbuzujme“ (KMS). Příslušné podstatné jméno se používá pro někoho, kdo vám přijde na pomoc a je vám po boku, jako třeba obhájce, který hájí váš případ před soudem. Jestli si nejste jisti, jestli máte

spíš napomínat nebo povzbuzovat, povzbuzujte! Napomínání si schovejte pro ty, které dobře znáte, a i pak jen potom, co jste se modlili a máte dojem, že vás k tomu Bůh vede. „Den Kristův“ (KMS, NBK, KR: „ten den“) je blížící se soudný den, kdy se všichni budeme zodpovídat před Kristem.

Tento třetí příkaz má několik důležitých důsledků. Za prvé: každý z nás *je* strážcem svého bratra! Náš tým pastorů ani se všemi staršími sboru nedokáže poskytovat pastýřskou péči všem, kdo k nám chodí. Aby bylo tělo zdravé, musí na sebe každý jeho člen vzít spoluzodpovědnost za povzbuzování ostatních členů. Máte-li dojem, že někomu hrozí, že odpadne nebo se dá od Pána unést proudem, přemýšlejte, jak ho můžete povzbudit při řešení problémů, které ho ze sboru odvádějí. Pokud jde o konflikt s jiným věřícím, povzbudte je a (pokud je to zapotřebí) poučte je, jak se s tímto konfliktem vypořádat. Když se budou vzdalovat od těla, je jen otázkou času, kdy je dostanou vlci.

Za druhé: tato služba předpokládá, že musíme jeden druhého znát lépe než jen povrchně. Opět: není možné, aby někdo dobře znal každého člena této církve, ale každý z nás by mohl a měl dobře znát alespoň několik dalších. To ovšem znamená, že bychom se měli setkávat i jindy než v neděli ráno. Nedělní shromáždění mají klíčový význam pro naše uctívání a pro vyučování Božího slova, *Our Sunday gatherings are crucial for worship and instruction in God's Word*, je ovšem také životně důležité setkávat se s druhými věřícími i při jiných příležitostech, abychom se mohli navzájem povzbuzovat v křesťanském životě.

A do třetice: to všechno vyžaduje cílevědomé úsilí. Musíme se přestat dívat na sebe a začít myslet na druhé. Když v církvi uvidíte někoho, kdo vypadá osaměle, zdeprivovaně nebo rozpačitě, buďte iniciativní, seznáňte se s ním a zajímejte se o něj. Možná si s ním budete muset dát sraz ještě

někdy později během týdne. Vlastně je to jen jedna z praktických aplikací „zlatého pravidla“: „Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, jedněte i vy s nimi.“

ZÁVĚR

Rád bych vás požádal, abyste s modlitbou uvažovali o každé z těchto tří výzev. Kterou z nich se nejvíce potřebujete řídit? Potřebujete soustavněji přicházet ve víře k Bohu? Tato disciplína je vlastně základem pro druhé dvě; pokud vám chybí, nebudete silní ani v těch druhých dvou oblastech. Možná ale potřebujete především odhodlání neochvějně se držet naděje, kterou vyznáváte. A pokud jde o uvažování nad tím, jak se navzájem podněcovat k lásce a k dobrým skutkům, v tom se pravděpodobně může zlepšovat každý z nás. Promyslete si nějaké konkrétní způsoby, jak růst v té oblasti, na kterou vás Bůh upozornil. Ptejte se ho, jak můžete své slavné postavení v Kristu uvést do praxe.

Otázky k diskuzi

1. Kterou z uvedených tří výzev se nejvíce potřebujete řídit? Poznamenejte si nějaké konkrétní způsoby, jak v této oblasti růst.
2. Mladý věřící vám řekne: „Vůbec se necítím hoden předstoupit před svatého Boha.“ Jakou pastýřskou radu byste mu dali?
3. Jak má být v našem svědectví uvedena do rovnováhy smělost a citlivost? Viz Ef 6,19-20; Ko 4,3-6.
4. Víte-li o věřícím, který se odklání od Pána, jak poznáte, jestli se máte angažovat? Jakým způsobem byste ho povzbudili k lásce?

O BOŽÍ VĚRNOSTI (GN 21,1-34)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

Pokoj vám a milost. Bůh je neskonale dobrý a věrný a svou nepřetržitou přízeň nám projevuje i dnešního dne. I dnes jsme se totiž mohli z Jeho milosti sejít k tomu, abychom Ho oslavovali ve společenství Božího lidu, abychom ho poznávali skrze Jeho slovo a abychom mu vždycky a za všechno vzdávali díky. Když jsme včera večer uléhali, tak nikdo z nás nevěděl, zda se ráno vzbudí. Ale Bůh je věrný a probouzí nás každého rána k tomu, abychom mohli nově zakoušet Jeho lásku, Jeho dobrotu a Jeho věrnost.

Dnes máme před sebou oddíl, který je celý o Boží věrnosti. Jsou zde tři příběhy, které popisují Boží věrnost. Na Boha se vždycky můžeme spolehnout. Bůh je věrný ve všech svých skutcích a ve všech svých slovech:

- *Věčně, Hospodine, stojí pevně v nebesích tvé slovo. (Ž 119.89)*
- *Tvoje království je království všech věků, tvoje vláda přečká všechna pokolení. Ve všech svých slovech je Hospodin věrný, je svatý ve všech svých skutcích. (Ž 145,13)*

Minule jsme v knize Genesis viděli temnější stránku Abrahamova charakteru. Viděli jsme jeho strach o sebe, jeho strach z lidí, viděli jsme jeho předsudky i jeho sobectví, když bez rozpaků zapřel Sáru jako svou manželku. Ale viděli jsme také velikost Boží, když Abrahama usvědčil z hříchu, pokořil ho před abímelekem i jeho lidem, ale zároveň mu také projevila svou přízeň, která neskončila Abrahamovým hříchem. To je Boží věrnost. Abraham dostal zpět svou ženu Sáru, abímelek ho štedře

obdaroval a dovolil mu zůstat ve své zemi a Bůh se k Abrahamovi sklonil a nesmírně mu požehnal. A to jsme už na začátku 21. kapitoly.

Bůh je věrný, i když my jsme nevěrní. On nikdy nemůže zapřít sám sebe – proto je a vždycky bude věrný. Svou věrnost prokázal Abrahamovi, když naplnil slib, který mu dal – že mu dá vlastního potomka z jeho ženy Sáry, potomka, z něhož učiní veliký národ, ze kterého budou pocházet králové a mocní vládcové a skrze něhož dojdou požehnání všechny čeledi země.

Abraham se snažil dosáhnout tohoto požehnání svou vlastní cestou, vlastním způsobem – a výsledkem bylo narození jeho syna Izmaela z otrokyně Hagary. Na druhé straně také Abraham ignoroval toto zaslíbení, když svou ženu Sáru dal pohanskému abímelekovi.

Bůh ale přes to všechno Abrahamovi požehnal a zjednal mu přízeň v očích pohanského krále, takže Abrahama zůstal jako host v gerarské zemi. Ale nejen to – přes všechny Abrahamovy pády se Bůh oslavil a po pětadvaceti letech naplnil svůj slib – otevřel lůno Sáry, Sára otěhotněla a porodila syna zaslíbení, Izáka.

I. BŮH NAPLŇUJE SLIB DANÝ SÁŘE (v. 1-7)

Jestli chceme dobře porozumět našemu příběhu, tak se musíme vrátit k závěru předchozí kapitoly. V originálním textu Písma nejsou žádné kapitoly, ani nadpisy nebo čísla veršů, jak to známe z našich Biblí. To jsou věci, které nám pomáhají nějak uchopit text a orientovat se v něm, ale jsou to lidské doplňky, které tam dopsali lidé dlouho potom, co byl zapsán samotný text Božího slova.

Boží aktivita (v. 1-2)

Náš dnešní text začíná slovy:

- *Hospodin navštívil Sáru, jak řekl, a splnil jí, co slíbil. Sára otěhotněla a Abrahamovi, ačkoli byl stár, porodila syna v čase, který mu Bůh předpověděl. (Gn 21,1-2)*

Hospodin navštívil Sáru. V 17. kapitole Bůh řekl Abrahamovi, že za rok bude mít Sára syna, v kapitole následující mluvil Bůh také se Sárrou a řekl jí, že po obvyklé době se k ní vrátí a ona bude mít syna.

- *Sáraj však byla neplodná, neměla dítě. (Gn 11,30)*
- *Sáraj, žena Abramova, mu nerodila. (Gn 16,1)*
- *Abraham i Sára byli staří, sešli věkem, a Sáře již ustal běh ženský. (Gn 18,11)*

To jsou věci, které se týkaly Sáry. Ale je zde ještě kontext 20. kapitoly.

- *I modlil se Abraham k Bohu a Bůh uzdravil abímeleka i jeho ženu a jeho otrokyně, takže rodily. (Gn 20,17)*

Abímelekovy ženy a otrokyně nerodily. Sára nerodila.

- *Hospodin totiž kvůli Abrahamově ženě Sáře uzavřel v abímelekově domě každé lůno. (Gn 20,18)*

Potom, co se Abraham modlil, tak Bůh odvrátil svůj hněv a požehnal abímelekovu domu. Ženy v abímelekově domě opět rodily a Sára také. Je to skutečně zvláštní, že si Bůh vybral právě tuto chvíli pro naplnění svého slibu. Vidíte, jak to znovu ukazuje na Boží moc a Boží milost? Vidíte, jak moc jsme ve svých životech závislí na Bohu a na Jeho jednání?

Modlil se někdy Abraham za svou ženu Sáru, aby rodila? ___ Nevíme. Bible se o tom nikde nezmiňuje. Víme, že se Abraham trápil, kvůli tomu, že neměl potomka. A je možné, že se za svou ženu modlil. Ale stejně tak je možné, že toto trápení hasilo plamen jeho modliteb – a potom, co se mu narodil Izmael, tak to dokonce vypadá, že tak trochu rezignoval na to, že by mohl ještě někdy mít syna se Sárrou. My to vidíme také u jeho ženy Sáry

v okamžiku, kdy s ní Bůh mluví o tom, že bude mít syna. Sára o tom v první chvíli velmi pochybovala. Ale den po svých pochybnostech viděla zničená bezbožná města a pár dní potom se její manžel Abraham modlil za pohanské ženy a otrokyně a ony začaly rodit. Věřím, že to byly věci, které vedly Sáru k tomu, že se cele spolehla na Boží slovo. Proto čteme:

- *Také Sára věřila, a proto přijala od Boha moc, aby se stala matkou, ačkoliv už překročila svůj čas; pevně věřila tomu, kdo jí dal zaslíbení. (Žd 11,11)*

Všimněte si, do jakých detailů jde Boží slovo v tom, aby nám ukázalo na Boží věrnost. Vidíte tu jistotu, která z těchto veršů přímo křičí? Bůh splnil Sáře to, co jí slíbil (v. 1). Syn se jí narodil přesně v tom čase, který Bůh předpověděl (v. 2). Není to žádné překvapení, že se Abrahamovi a Sáře narodil syn – Bůh to přeci předpověděl.

Řeč je o Sáře – zdá se, že je zde zdůrazněna více, než Abraham, a že Bůh jednal s větším ohledem na Sáru. Ale na druhé straně si nemyslím, že by si měli co vyčítat. Sára jistě neměla o mnoho větší očekávání, než měl Abraham. Pamatujete si, jak Abraham podbízel Pánu Bohu svého prvorozeného syna Izmaele, když s ním Bůh mluvil o narození Izáka (Gn 17,18). A jak bez velkého ohledu na zaslíbení, které dostal, vystavil svou ženu Sáru nebezpečí, když ji vydal do domu abímeleka? Abraham i Sára toužili po dítěti, ale ani jeden příliš neočekávali, že se jim skutečně narodí. Přesto Bůh splnil své zaslíbení.

Opatrné přijetí (v. 3-5)

- *V následujících verších vidíme, že Abraham příliš nejásal, když se mu narodil dlouho očekávaný syn Izák. Rozhodně se jeho reakce velmi liší od reakce jeho ženy:*

- *Abraham dal svému narozenému synu, kterého mu Sára porodila, jméno Izák. Když mu bylo osm dní, Abraham svého syna Izáka obřezal, jak mu Bůh přikázal. Abrahamovi bylo sto let, když se mu syn Izák narodil. (Gn 21,3-5)*

Po pětadvaceti letech čekání na toho zaslíbeného syna toto vypadá spíše jako suché konstatování, než radostný popis narození toho dlouho vyhlíženého dítěte. Nezdá se, že by Abraham nějak jásal. Nicméně můžeme si znovu všimnout Boží věrnosti, která se tady projevuje.

Abraham pojmenovává svého syna přesně tak, jak mu to Bůh řekl – bude se jmenovat Izák (Gn 17,19). Osmého dne byl obřezán, tak jak to Bůh přikázal, když s Abrahamem uzavřel smlouvu.

Jak to vypadá i v následujících verších, tak Abraham myslí na svého prvorozeného syna Izmaela.

- *Co však říká Písmo? ,Vyžeň otrokyni i jejího syna, neboť syn otrokyně nebude dědicem spolu se synem svobodné.‘ (Ga 4,30)*

Ale to ještě trochu předbíháme. V našem textu vidíme ještě:

Nadšená Sára (v. 6-7)

- *Tu Sára řekla: „Bůh mi dopřál, že se mohu smát. Se mnou ať se směje každý, kdo o tom uslyší.“ A dodala: „Kdo by byl Abrahamovi řekl, že Sára bude kojit syny? A přece jsem mu porodila syna, ačkoli je stár. (Gn 21,6-7)*

Sára se směje – a její syn se jmenuje Smíšek (Izák – Gn 17,19). Jak Abraham, tak i Sára se smáli, když jim Bůh řekl, že se jim narodí syn. Jejich smích představoval jejich nevěru, protože ukazoval na to, za jak absurdní považují myšlenku zplození dítěte v tak pokročilém věku. Nyní se Izák stává zdrojem radostného smíchu, protože přes všechnu lidskou nevěru

ukazuje na Boží věrnost. Náš příběh pokračuje a vede nás na místo, kde ani Abraham ani Sára nevystupují v tom nejlepším světle.

II. BŮH NAPLŇUJE SLIB DANÝ HAGAŘE (v. 9-21)

Znovu vychází na povrch konflikt, který celou dobu doutnal pod povrchem – konflikt mezi Sárrou a Hagarou. Do tohoto konfliktu se zapojují další dvě věci: 1. narození Izáka, 2. charakter Izmaela. Nyní je Sára matkou Abrahamova syna. A ve vztahu mezi oběma bratry se objevuje nepřátelství.

Sára (v. 8-10)

Ačkoliv je Sára v Novém zákoně chválena jako žena víry a v 1. Petrově je vyzdvihována jako vzor pro křesťanské manželky, tak v tuto chvíli se z ní stává matka-lvice, která zuřivě bojuje o své teritorium.

Musíme si ujasnit, že ani autor listu Židům, ani Petr ve svém listě se nechtěli zabývat hříchy Sáry, ale chtěli vyzdvihnout její víru a poslušnost. To jsou věci, které se máme z jejího života naučit. Neměli potřebu připomínat její pády, protože to je něco, co je navždy přikryto Kristovou krví. Chtěli zdůraznit to, v čem nám má být Sára vzorem a co v jejím životě máme následovat.

Ale vedle toho Písmo představuje Sáru (a spolu s ní také všechny další velké hrdiny víry) jako normální ženu, která je ze své přirozenosti stejně hříšná, jako jsme my. I to je však napsáno k našemu poučení – o Izraelcích, kteří na poušti reptali a bouřili se proti Mojžíšovi i proti Bohu Pavel napsal:

- *To, co se jim stalo, je výstražný obraz a bylo to napsáno k napomenutí nám, které zastihl přelom věků. (1K 10,11)*

Také 21. kapitola Genesis je v tomto smyslu pro nás výstražným obrazem. Jednání Sáry je, jak se zdá, motivováno žárlivostí a snahou zbavit se Hagary i jejího syna. A to není nic, s čím bychom měli souhlasit.

Abraham (v. 11-14)

Jednání Abrahama není o nic lepší. Od 17. kapitoly vidíme, že se snaží protěžovat svého prvorozeného syna Izmaela. Byl to jeho syn. Měl ho rád.

- *Ale Abraham se tím velmi trápil; vždyť šlo o jeho syna. (Gn 21,11)*

Nicméně Izmael nebyl synem zaslíbení – byl synem těla, byl důsledkem hříchu Abraham i Sary. Bůh na něm nemohl naplnit svá zaslíbení daná Abrahamovi.

Kvůli Abrahamovi Bůh zaslíbil velké požehnání také Izmaelovi. Bylo skoro stejné, jako zaslíbení dané Izákovi. S tím rozdílem, že z Izmaela nevzejde ten, skrze něhož budou požehnány všechny čeledi země. Proto i zde Bůh znovu ujišťuje Abrahama, aby se nebál propustit Hagaru s Izmaelem.

- *Bůh však Abrahamovi řekl: „Netrap se pro chlapce a pro tu otrokyni; poslechni Sárú ve všem, co ti říká, neboť tvé potomstvo bude povoláno z Izáka. Učiním však národ i ze syna otrokyně, neboť také on je tvým potomkem.“ (Gn 21,12-13)*

Izmael neměl být dědicem Abrahamova požehnání, a proto musel být poslán pryč. Pravděpodobně to bylo zvykem v té době – podle Chamurabiho zákoníku syn otrokyně, který nedostane žádné dědictví, musí být propuštěn na svobodu. Mimochodem – budou to potomci Izmaela, kteří o nějakých sto třicet let později koupí Izákova vnuka Josefa od jeho vlastních bratrů a prodají ho do otroctví egyptskému Potífarovi. Ale nyní Bůh opět prokazuje svou věrnost, když slibuje Abrahamovi, že se o Izmaela postará.

- *Za časného jitra vzal Abraham chléb a měch vody a dal Hagaře. Vložil jí dítě na ramena a propustil ji. (Gn 21,14)*

Zdá se, že Abraham se chtěl osobně rozloučit s Hagarou a se svým synem. Za časného jitra, když je ještě v poušti chladno, poslal oba pryč.

Hagar (v. 14-21)

- *Šla a bloudila po Beeršebské stepi. Když voda v měchu došla, odložila dítě pod jedním křoviskem. Odešla a usedla opodál, co by lukem dostřelil, neboť si řekla: „Nemohu se dívat, jak dítě umírá.“ Usedla tam, zaúpěla a rozplakala se. (Gn 21,14-21)*

Hagar je opět ztracená – stejně jako to bylo v 16. kapitole. Tehdy však byla na cestě do Egypta, nyní je v jiné poušti, a směřuje přímo na jih, kde se později usazuje. Ale Bůh je věrný a stejně jako tehdy, tak i nyní s Hagarou jedná:

- *Bůh uslyšel hlas chlapce a Boží posel z nebe zavolal na Hagaru. Privil jí: „Co je ti, Hagaro? Neboj se! Bůh slyšel hlas chlapce na tom místě, kde je. Vstaň, vezmi chlapce a pečuj o něj, já z něho učiním veliký národ.“ (Gn 21,17-18)*

Podruhé v této kapitole Bůh promlouvá – poprvé k Abrahamovi a nyní k Hagar. Znovu se objevuje Boží posel, anděl Hospodinův. Znovu zde můžeme vidět, jak se tento anděl ztotožňuje se samotným Bohem. Na jedné straně říká, že Bůh uslyšel hlas chlapce, ale vedle toho říká: JÁ z něho učiním veliký národ.

Bůh sám – druhá osoba Boží trojice před svým vtělením, se znovu ukazuje Hagaře a potvrzuje jí svou věrnost – co Bůh slíbil, to také splní.

- *Tu jí Bůh otevřel oči a ona spatřila studni s vodou. Šla, naplnila měch vodou a dala chlapci napít. A Bůh byl s chlapcem. Když vyrostl, usadil se ve stepi a stal se lučištníkem. Usadil se v Páranské stepi a jeho matka mu dala ženu z egyptské země. (Gn 21,19-21)*

Bůh je naprosto věrný a postaral se o Izmaela (jméno Izmael není z nějakého důvodu ani jednou zmíněno v celé kapitole). Boží slovo říká, že Bůh byl s ním, což znamená, že ho Bůh zajistil vším potřebným, dával mu potřebné zdraví k tomu, aby přežil v poušti, chránil ho před divokými

zvířaty i divokými lidmi. Neznamená to, že Izmael znal Boha a uctíval ho tak, jako jeho otec Abraham a později také jeho bratr Izák. Izmael se stal divokým mužem, lučištníkem – jak to o něm řekl Bůh:

- *Bude to člověk nezkrotný, jeho ruka bude proti všem a ruce všech budou proti němu; bude stát proti všem svým bratřím. (Gn 16,12)*

Bůh splnil Hagaře všechno, co jí slíbil. Jeho věrnost provází nejen ty, kdo ho milují, ale i ty, kteří jsou jako Izmael a neuctívají Ho. Přesto je Bůh věrný.

III. BŮH NAPLŇUJE SLIB DANÝ ABRAHAMOVI (V. 22-32)

Poslední příběh o Boží věrnosti v této kapitole se týká vztahu Abrahama a abímeleka. Bůh slíbil abímelekovi, že když se za něj Abraham bude modlit, tak zůstane abímelek naživu. Když se později Abraham modlil, tak Bůh udělal ještě mnohem více – uzdravil ženy v abímelekově domě, takže rodily. Abímelek nechal Abrahama ve své zemi a mohl se na vlastní oči přesvědčit, že Bůh je skutečně s ním.

- *V té době řekl abímelek a píkol, velitel jeho vojska, Abrahamovi: „Bůh je s tebou ve všem, co činíš. Proto mi na místě přísahej při Bohu, že neoklameš mne ani mého nástupce a následníka. Milosrdenství, jaké jsem já prokázal tobě, prokazuj i ty mně a zemi, v níž jsi pobýval jako host.“ (Gn 21,22-23)*

Ve dvacáté kapitole se abímelek a Abraham nejspíš nerozešli úplně nejlépe. Abraham abímeleka podvedl a znemožnil ho před jeho vlastními lidmi. V tom, co slyšíme z úst abímeleka můžeme slyšet skrytý osten – neoklameš mě ani mého nástupce. Byla tady dost špatná zkušenost z minulosti, která stála mezi oběma muži. Zdá se také, že Abraham byl významným mužem, protože krále doprovázel také velitel jeho vojska. Abraham byl někdo, koho nebylo možné přehlédnout nebo jen tak

ignorovat. Do této chvíle nebyl vztah mezi oběma muži úplně jasný. Ale abímelek přichází s dobrou nabídkou – chce se stát přítelem Abrahama. Pohnutka je z textu celkem jasná – abímelek vidí, že Bůh je s Abrahamem. Znovu se tady naplňuje Boží slovo dané Abrahamovi:

- *Požehnám těm, kdo žehnají tobě, prokleji ty, kdo ti zlořečí. (Gn 12,3)*

Abraham má možnost vidět, jak se naplňuje Boží slovo. Krok za krokem, slovo za slovem. Žádné Boží slovo se k Bohu nevrátí s prázdnou, ale vykoná přesně to, k čemu je Bůh poslal (Iz 55,11). Abímelek viděl, že Abrahamův Bůh je veliký a mocný a Bůh, ale jak se zdá, tak si nebyl zcela jistý Abrahamem. Proto za ním jde, aby s ním uzavřel smlouvu, že ho Abraham už nepodvede. Když tedy abímelek přichází s nabídkou, Abraham je připravený:

- *Abraham tedy řekl: „Jsem hotov přísahat.“ Ale domlouval abímelekovi kvůli studni s vodou, kterou abímelekovi služebníci uchvátili. Abímelek na to odvětil: „Nevím, kdo to udělal. Tys mi to neoznámil a já jsem o tom dodnes neslyšel.“ I vzal Abraham brav a skot a dal abímelekovi. Pak spolu uzavřeli smlouvu. (Gn 21,24-27)*

Abraham uzavřel s abímelelem smlouvu o přátelství a potom ještě jednu smlouvu, která se týkala studny.

- *Sedm ovcí ze stáda postavil Abraham zvlášť. Tu se abímelek Abrahama otázal: „Co s těmi sedmi ovce, které jsi postavil zvlášť?“ A on řekl: „Sedm ovcí si ode mne vezmi na svědectví, že jsem tuto studni vykopal já.“ Proto se to místo nazývá Beer-šeba (to je Studně přísahy), že tam oba přísahali. Po uzavření smlouvy v Beer-šebě se abímelek a píkol, velitel jeho vojska, hned navrátili do pelištejské země. (Gn 21,28-32)*

Abraham se tady naučil úžasnou lekci o Boží věrnosti. Mohl si uvědomit, jak pošetilý a hloupý byl jeho strach z lidí, z těch „pohanů“, mezi nimiž nečekal žádnou bázeň Boží. Tito pohané sami přišli za ním, protože viděli,

že s ním je Bůh. Abímelek si nevzal Sáru a nyní si nevzal ani životně důležitou studnu, kterou Abraham vykopal. Stále jednal s Abrahamem v bázni před Bohem a čestně. Bůh je věrný. Nikdy vás neopustí a nikdy se vás nezřekne. Žalmista říká:

- *S tebou proběhnu i nepřátelskou vřavou, se svým Bohem zdolám hradbu. (Ž 18,30)*

Zpíváme jednu píseň o Boží věrnosti, jejíž text pochází z Božího slova:

- *Toto praví Hospodin, tvůj stvořitel, Jákobe, tvůrce tvůj, Izraeli: "Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj. **Půjdeš-li přes vody, já budu s tebou, půjdeš-li přes řeky, nestrhne tě proud, půjdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen tě nepopálí. Neboť já Hospodin jsem tvůj Bůh, Svatý Izraele, tvůj spasitel. (Iz 43,1-3)***

Moji milí, máme velkého Boha, který nás stejně jako Abrahama učí, abychom mu důvěřovali ve všem, co děláme. Často jsme svíráni strachem – a zvláště v poslední době, kdy mnozí říkají, co s námi bude, kam se to ten svět žene, nevěřící lidé přicházejí s různými výmysly ohledně konce světa a – a to je mnohem tragičtější – mnozí věřící přicházejí s podobnými věcmi také.

Abraham se bál propustit Hagar s Izmaelem, ale Bůh mu řekl: Netrap se! ČSP – Nebuď skleslý! Hagar se bála, protože okolnosti vypadaly děsivě a tragicky. Ale Bůh jí řekl: Neboj se! Bůh ví také o vás, ví o vašich trápeních i bolestech. Bůh dobře zná okolnosti, v nichž se nacházíte. Ale stejně jako pro Sáru a pro Abrahama, tak také pro vás platí Boží zaslíbení – nebojte se!

IV. UCTÍVÁNÍ HOSPODINA (V. 33-34)

Dostali jsme se na konec naší kapitoly. Tento závěr je skutečně úžasný. Ani Abraham ani Sára nepředvedli to nejlepší v této kapitole, ale přesto na konec Abraham přichází k Bohu a uctívá ho.

- *A Abraham zasadil v Beer-šebě tamaryšek a vzýval tam jméno Hospodina, Boha věčného. Abraham pobyl v pelištejské zemi jako host mnoho dní. (Gn 21,33-34)*

Abraham nezasadil nějaký posvátný strom, který by uctíval. Podle některých rukopisů to vypadá, že spíše vysázel stromy na určitém území – tedy obdělal poušť, zúrodnil půdu a uctíval Boha. Abraham měl rád stromy – když se poprvé zastavil v Kenaánu, bylo to u stromů – Gn 12,6 (E – božičiště, ostatní – dub). Později vybudoval oltář u Mamreho dubů (Gn 13,18), sídlil u stromů. Když ho navštívil Bůh, tak odpočíval ve stínu stromů (Gn 18,1).

- *I nasázel stromoví v Bersabé, a vzýval tam jméno Hospodina, Boha silného, věčného. (Gn 21,33 KRAL)*

Abraham se musel vzdát toho, kterého miloval – Izmaela, aby mohl přijmout toho, který byl zaslíben – Izáka. Bůh mu vzal to, co Abraham považoval za dobré a dal mu to, co Bůh považoval za nejlepší. Byl konfrontován abímelekem, aby si připomněl Boží dobrotu a věrnost. Když abímelek odešel, Abraham vzýval Hospodina. Uctíval ho, radoval se z Boha, chválil ho, vyvyšoval Jeho jméno. Porozuměl lekci, kterou mu Bůh dal. Bylo to k jeho růstu a k požehnání. A to všechno byla příprava na to, aby mohl poslechnout Boha, když ho Bůh požádá o to nejvzácnější – o Izáka. Abraham zakoušel Boží věrnost a naučil se z toho žít věrně pro svého Boha.

Je to velký výzva také pro nás! Bůh je věrný a každý z nás se může podívat do svého života a vidět v něm Boží věrnost. K čemu vás to povede? K uctívání? Ke chvále? K věrnému následování našeho velikého Boha? Nic lepšího není!

V. APLIKACE – BOŽÍ VĚRNOST V PÁNU JEŽÍŠI KRISTU

Dnešní oddíl je přímo nabitý aplikacemi. Je jich tady celá řada – jsou zde věci, které se týkají Boží věrnosti, jak jsme si to ukazovali, jsou zde věci,

kteřé se týkají mezilidských vztahů – ať už se jedná o vztahy v rodině nebo o vztahy mimo ni. Konečně je tady také řada věcí, které můžeme vztáhnout k Pánu Ježíši Kristu a k našemu vztahu s Ním. A právě na čtyři z nich vás chci upozornit:

1. Narození Syna (Izák)

První věc se týká narození zaslíbeného syna. Abraham dostal zaslíbení, že bude mít syna a že v něm dojdou požehnání všechny čeledi země. Nový zákon nám velmi jasně vysvětluje, že tímto synem nebyl myšlen Izák, ale Ježíš Kristus:

- *Slib byl dán Abrahamovi a ,jeho potomku‘; nemluví se o potomcích, nýbrž o potomku: je jím Kristus. (Ga 3,16)*

Bůh je věrný a naplnil své slovo do posledního puntíku:

- *I my, když jsme byli nedospělí, byli jsme otroky vesmírných mocí. Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného zákonu, aby vykoupil ty, kteří jsou zákonu podrobeni, tak abychom byli přijati za syny. (Ga 4,3-5)*

To nás vede k další věci:

2. Požehnání ne-synů (Izmael)

Ačkoliv byl Izmael prvorozeným synem, tak nebyl TÍM synem. Tím byl Izák. Podobně Písmo mluví o nás, kteří nejsme svým původem tělesní potomci Abrahama:

- *Kdysi jste ,vůbec nebyli lid‘, nyní však jste lid Boží; pro vás ,nebylo slitování‘, ale nyní jste došli slitování. (1Pt 2,10)*

Stejně jako Izmael došel požehnání od Boha, tak také my docházíme Boží milosti a Božího požehnání. V Kristu získáváme všechno požehnání nebeských věcí (Ef 1,3). V Kristu se také stáváme skutečnými potomky Abrahama:

- *Pravý žid je ten, kdo je jím uvnitř, s obřízkou srdce, která je působena Duchem, nikoli literou zákona. (Ř 2,29)*

Bůh je věrný a drží své slovo, takže se na nás naplňuje zaslíbení dané Abrahamovi, že v něm dojdou požehnání všechny čeledi země.

3. Smlouva s bývalými nepřáteli (abímelek)

Abímelek nepatřil mezi Abrahamovy přátele a vztah mezi nimi byl chvílemi dost napjatý, někdy asi i kriticky. Přesto Bůh zjednal mezi nimi pokoj. Podobně:

- *I vás, kteří jste dříve byli odcizeni a nepřátelští Bohu svým smýšlením i zlými skutky, nyní s ním smířil, když ve svém pozemském těle podstoupil smrt, aby vás před Boží tvář přivedl svaté, neposkvrněné a bez úhony (Ko 1,21-22)*

Vztah mezi námi a Bohem byl také napjatý – Boží slovo říká, že jsme byli nepřátelé, že jsme byli služebníci toho zlého, poddaní jeho vůli. Poslouchali jsme své vášně a ovládaly nás naše vlastní žádosti. Nebylo v nás nic svatého, nic čistého, nic, na čem by mohl Bůh najít zalíbení. Přesto nás v Kristu smířil sám se sebou. Kristova krvavá oběť utišila Boží hněv, který byl namířený proti nám. Bůh nám dal nově se narodit z Ducha svatého, dal nám nové srdce, novou mysl a přijde den, kdy nás pozvedne a promění do své slávy.

4. Uctívání v Duchu a v pravdě (oltář)

Abrahama jsme už několikrát zastihli při tom, jak uctívá Boha. Stavěl oltáře na místech, kam přišel a uctíval Boha. Abraham byl skutečným uctívatelem Hospodina. Nespolečoval se s těmi, kteří sice Hospodina uznávali, ale neuctívali Ho – uctíval Boha v pravdě.

Později Bůh vyvolil Jeruzalém, aby tam bylo uctíváno Jeho jméno, aby tam přebývala Jeho sláva. A nějaký čas tomu tak skutečně bylo. Ale

s příchodem Pána Ježíše Krista se mění i tyto věci. Poslechněte si, co říká samařské ženě:

- *Věř mi, ženo, že přichází hodina, kdy nebudete ctít Otce ani na této hoře ani v Jeruzalémě. ... Ale přichází hodina, ano již je tu, kdy ti, kteří Boha opravdově ctí, budou ho uctívat v Duchu a v pravdě. A Otec si přeje, aby ho lidé takto ctíli. Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě. (J 4,21.23-24)*

Už nemusíme hledat místo, kde by byl Bůh nějak více přítomen, ale máme Ho uctívat v Duchu a v pravdě. Pojďme se sklonit k modlitbě.

VÍRA A ZNOVUZROZENÍ

Charles H. Spurgeon

Článek na stránkách Reformace – [zde](#).

- *Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha; a kdo má rád otce, má rád i jeho dítě. (1J 5,1)*

Aby kazatel evangelia plně dokázal svou službu, bude potřebovat mnoho Božího učení. Kromě velkého úsilí a péče, které bude muset věnovat svému chování a duchu, bude potřebovat i vedení v tom, co kázat. První obtíží bude kázat celou pravdu ve správném poměru: nikdy nezveličovat jen jedno učení, nikdy neprosazovat jednu pravdu na úkor jiné, nikdy si nenechávat žádnou část pro sebe ani nedovolit, aby byla příliš v popředí. Praktický výsledek bude záležet na správné rovnováze a na správném rozdělování Slova.

Tato otázka je v každém případě nesmírně důležitá, protože se dotýká klíčových a životně důležitých Božích pravd, a pokud se jí někdo neujme správným způsobem, může to mít velmi vážné důsledky. Mluvím o základních skutečnostech, které se týkají díla Krista pro nás a působení Ducha svatého v nás. Ospravedlnění skrze víru je otázkou, kde nesmí být žádné nejasnosti, žádná nesrozumitelnost, a ještě méně vykrucování a neurčitosti. Zároveň musíme jednoznačně a rozhodně trvat na tom, že znovuzrození je nutné u každé duše, která by měla vstoupit do nebes.

„Musíte se narodit znovu“ je do stejné míry pravdou jako to jasné prohlášení evangelia „Kdo uvěří a bude pokřtěn, bude zachráněn.“ Obávám se, že někteří zapálení bratři kázali učení o ospravedlnění z víry nejen tak

směle a jasně, ale i tak špatně a odděleně od veškeré ostatní pravdy, že dovedli mnoho lidí k troufalé jistotě a zdá se, že propůjčili svůj souhlas a podporu různým druhům antinomianismu, kterého bychom se měli velmi obávat a ošklivit si ho.

Můžeme se modlit „dobrý Pane, zachraň nás“ před mrtvou, neúčinnou vírou bez ovoce – a přece ji můžeme zároveň nevědomky živit. Můžeme stát a provolávat „věřte, věřte, věřte“ bez toho, že bychom vysvětlili, *čemu* má být věřeno. Dát veškerý důraz spasení na víru bez toho, že bychom vysvětlili, co spasení je, a ukázali, že znamená stejně záchranu z *moci* hříchu jako z *vin* hříchu, se může vášnivému probuzeneckému kazateli zdát jako správné a v dané situaci vhodné, ale ti, kdo viděli výsledek takového učení, mají velmi vážný důvod klást si otázku, jestli nemůže napáchat stejně zla jako dobra.

Na druhou stranu, je mým upřímným přesvědčením, že stejně nebezpečný je i opačný extrém. Jsem si naprosto jistý, že člověk musí být učiněn novým stvořením v Kristu Ježíši, jinak není spasen. Ale někteří viděli důležitost této pravdy tak jasně, že pořád a navěky trvají na obrovské *změně* při obrácení – na jeho ovoci a na jeho důsledcích – že se zdá, že si skoro nikdy nevzpomenou na dobrou zprávu, že každý, kdo *věří* v Krista Ježíše, má život věčný.

Takoví učitelé mají sklony stanovit tak vysoký standard *prožitku* a být tak nároční, co se týče známek a znaků skutečného, znovuzrozeného Božího dítěte, že velmi vážně odrazují upřímné hledající a upadají do různých druhů zákonictví, ohledně kterých se opět můžeme modlit „dobrý Pane, zachraň nás před nimi.“ Nedopusť, abychom selhali v tom, jak svědčíme o bezpochybné pravdě Boží, že skutečná víra v Ježíše Krista je tím, co zachraňuje duši! Pokud to nedokážeme, budeme držet v okovech

zákonictví mnohé, kteří se už dávno měli radovat z pokoje a měli vstoupit do svobody Božích dětí.

Možná není snadné tyto věci udržet ve správné rovnováze, ale jestli máme být moudrými staviteli, musíme o to usilovat. Jan to ve svém učení dělal. Když obrátíte do třetí kapitoly jeho evangelia, je velmi důležité si všimnout, že ačkoliv zde podrobně zaznamenává, jak náš Spasitel vysvětloval Nikodémovi učení o novém narození, zároveň v té samé kapitole vidíme, že nám dává asi nejjasnější vyjádření evangelia ze všech Písem: „A jako Mojžíš vyvýšil hada v pustině, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v Něho věří, měl život věčný.“

Takže Jan v kapitole před námi jasně trvá na tom, že člověk se musí narodit z Boha. Připomíná to znovu a znovu, ale zároveň ustavičně připisuje víře jedinečnou účinnost. Zmiňuje víru jako to, co značí, že jsme se znovu narodili, víru jako to, že přemáháme svět, víru jako to, že máme vnitřní svědectví, víru jako to, že máme věčný život – vskutku, zdá se, jako by ani nemohl dostatečně vyzdvihnout *věření*, zatímco zároveň trvá na tom, že je nesmírně důležitý i vnitřní prožitek spojený s novým narozením.

Jestliže tento problém potkává *kazatele*, není divu, že ho mají i jeho posluchači a že mají mnoho otázek. Znal jsem mnoho takových, kteří neustále poslouchali to nejvzácnější učení, že víra v Krista Ježíše je tím, co zachraňuje, ale zapomněli na další pravdy Boží, a tak došli k závěru, že jsou spasení, ačkoliv nebyli. Vybájili si, že uvěřili, ačkoliv prožitek, který vždy jde ruku v ruce s pravou vírou, jim byl zcela cizí. Představovali si, že víra je to samé jako troufalá jistota o bezpečí v Kristu – neukotvená v řádném pochopení Božského Slova a neprokázaná skutečností v jejich vlastních duších.

Kdykoliv jim bylo předkládáno sebezkoumání, vyhýbali se mu jako útoku na svou jistotu, a když byli naléhavě vybízeni, ať se zkoumají zkouškami evangelia, bránili svůj falešný pokoj tvrzením, že klást otázky ohledně jistoty jejich spásy by byla nevíra. Proto se obávám, že domýšlivost předpokládané víry v Krista je dostala do téměř beznadějně situace. Jejich smrtící přesvědčení odložilo varování a napomínání evangelia, takže je až zbytečné se jim věnovat.

Myslí si, že to jediné, co je nutné, je, aby se vytrvale drželi víry, že Kristus Ježíš pro nás už dávno všechno udělal, že zbožná bázeň a opatrný život jsou něco nadbytečného, pokud ne přímo urážka vůči celému evangeliu. Na druhou stranu, znal jsem i jiné, kteří přijali učení o ospravedlnění z víry jako součást svého vyznání, ale nikdy nepřijali jako praktickou skutečnost, že ten, kdo věří, je spasen. Tolik cítí, že musí být obnoveni v duchu své mysli, že v sobě vždy hledají důkazy, a proto neustále pochybují. Jejich normální a častou písničkou je:

„Tohle bych moc rád věděl,

často strachy přemýšlím:

Zda Pán na mě pohleděl?

Jsem Jeho, nebo jsem cí?“

Tuto sortu lidí je spíše třeba litovat než odsuzovat. Ačkoliv jsem tím úplně posledním, kdo by chtěl šířit nevíru, jsem i úplně první, kdo by chtěl vštěpovat svatou nejistotu. Je jedna věc, aby člověk dbal na to, zda je opravdu v Kristu, a úplně jiná, aby pochyboval o *Kristových zaslíbeních* – aby předpokládal, že ve skutečnosti nejsou dána jemu. V některých srdcích je sklon příliš se dívat do vlastního nitra a trávit více času studováním

svých vnějších důkazů a vnitřních pocitů než učit se plnost, svobodu a plnou dostatečnost Boží milosti v Kristu Ježíši.

Příliš málo vidí tu nádhernou pravdu evangelia, že přijetí věřícího před Bohem nespočívá v *něm samém*, ale v Kristu Ježíši – že jsme očištěni Ježíšovou krví, že jsme oblečeni Ježíšovou spravedlností – příliš málo vidí, že jsou, slovy Písma, „přijati v milovaném“. Upřímně toužím, aby tato dvě učení byla ve vašich duších v rovnováze. A to je něco, co vás může naučit jen Duch svatý. Je to úzká cesta, kterou nevidělo orlí oko a po které po které nešlo lvíče. Ten, kdo je veden Duchem svatým, neupadne do troufalosti, nepohrdne dílem Ducha v jeho nitru ani nezapomene, že spasení je dílem Pána Ježíše Krista, „jenž se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením i vykoupením“.

Tento text, jak se mi zdá, spojuje tyto dvě pravdy v nanejvýš slastné harmonii, a když Bůh pomůže, budeme o nich mluvit. „Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha.“ Dnes ráno se za prvé podíváme na *víru, o které je zde řeč*. A poté, za druhé, na to, *jak je jistým důkazem znovuzrození*. A poté, za třetí, se na chvíli zastavíme na závěru verše, kde si *ukážeme, jak je to argumentem pro křesťanskou lásku* – „A každý, kdo miluje Toho, který zplodil, miluje i Toho, který je z Něho zplozen.“

1. Co náš text míní vírou? Na prvním místě jsem přesvědčen, že *víra zde označuje to, k čemu náš Pán a Jeho apoštolové lidi pobízeli*, a k čemu je v Božím slově vždy připojen slib spasení. Je to právě ta víra, kterou Petr hlásal Korneliovi, když mu řekl: „Jemu všichni proroci vydávají svědectví, že skrze jeho jméno přijme odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“ A stejně tak ji přikazoval náš Pán, když přišel do Galileje a kázal „Čiňte pokání a věřte evangeliu“ (Mk 1,15).

Někteří lidé musejí připustit, že apoštolové prikazovali, vyzývali a zapřísahali lidi, ať věří, ale zároveň nám chtějí tvrdit, že druh víry, ke kterému apoštolové lidi vybízeli, nebyla *spásná víra*.

Chraň nás Bůh, abychom v našem zápalu bránit svou oblíbenou pozici byli dohnáni k tak obludnému tvrzení! Dokážete si vůbec představit, alespoň na chvíličku, jak apoštolové se zápalem a horlivostí, vedení Duchem Božím v nich, chodili po světě a vybízeli lidi k víře, která je nakonec nezachrání? Proč by trávili čas něčím tak neplodným, něčím, co tak mučí marnými nadějemi, něčím tak neúrodným a bez výsledků?

Když náš Pán nařídil svým učedníkům, ať jdou do světa a káží evangelium každému stvoření, a dodal „kdo uvěří a bude pokřtěn, bude spasen,“ víra, kterou měli kázat, nebyla zjevně ničím jiným než spásnou vírou, a je pošetilé tvrdit cokoliv jiného. Musím vyznat, že mě nedávno šokovalo, když jsem si v jednom kázání přečetl tvrzení, že Pavlova slova k žalárníkovi „zazněla v půlnoční konverzaci za velmi zvláštních okolností; a navíc, evangelista, který je sepsal, nebyl přítomen při tomto rozhovoru.“

I kdyby se odehrálo v poledne a byl u něj celý svět, apoštol nemohl dát přesnější odpověď na otázku „Co mám dělat, abych byl zachráněn?“ než tu, kterou žalárníkovi dal: „Věř v Pána Ježíše, a budeš spasen!“ Opakuji, je pouhou lehkovážností, nebo ještě něčím horším, říct, že víra prikazovaná apoštolů byla pouhou lidskou vírou, která nezachraňuje, a že neexistuje žádná jistota, že takováto víra spasí duši. A tam, kde je třeba takováto obrana, je opravdu zoufale.

Navíc, *víra předkládaná naším textem je povinností všech lidí*. Znovu si text přečtete – „Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha.“ Věřit Boží pravdě nikdy nemůže být ničím menším než povinností člověka. To,

že Ježíš je Kristus, je pravda. A je povinností každého člověka tomu věřit. Chápu to tak, že víra je zde důvěrou v Krista. A rozhodně je povinností člověka důvěřovat tomu, co je hodno důvěry. To, že Ježíš Kristus je hoden důvěry všech lidí, je naprosto jisté – proto je povinností všech lidí v Něj skládat svou důvěru. Jelikož příkaz evangelia „Věř v Pána Ježíše, a budeš spasen,“ je s Boží autoritou směřován každému stvoření, je povinností každého člověka to udělat.

Jak říká Jan – „A to je jeho přikázání: věřit jménu jeho Syna Ježíše Krista,“ a sám náš Pán nás ujišťuje, že „kdo v něho věří, není souzen. Kdo nevěří, je již odsouzen, neboť neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího.“ Víím, že jsou někteří, kteří to budou popírat, a že to budou popírat na základě toho, že člověk není duchovně schopen věřit v Ježíše, na což odpovídám tím, že je bludem představovat si, že míra hříšnickovy morální *schopnosti* je tím, co určuje míru jeho *povinnosti*.

Je celá řada věcí, které by lidé měli dělat, ale ztratili pro ně morální a duchovní sílu, ačkoliv ne tu fyzickou. Člověk by měl žít v čistotě, ale i jestli tak dlouho žil v nemorálnosti, že nedokáže brzdit své vášně, od jeho povinnosti ho to neosvobozuje! Je povinností dlužníka, aby splatil své dluhy, a jestli byl takový marnotratník, že se uvrhl do beznadějně chudoby, ani to ho nijak nezbavuje jeho dluhů! Každý člověk by měl věřit tomu, co je pravda, ale jestli jeho mysl byla převrácena tak, že miluje lež a odmítá Pravdu, omlouvá ho to snad?

Jestli se má Boží zákon přizpůsobovat podle padlého morální stavu hříšníků, budete mít zákon, který se bude postupně snižovat, aby se přizpůsobil jednotlivým stupňům lidské hříšnosti. A skutečností je, že nejhorší lidé budou pod nejmenší mírou zákona, a tak v důsledku budou nejméně vinní! Boží požadavky by tak byly něčím proměnným, a pravdou

je, že bychom nakonec nebyli pod vůbec žádným zákonem. Kristův příkaz je dobrý, ať už je člověk sám sebehorší, a když přikazuje všem lidem všude, aby činili pokání, mají *povinnost* činit pokání, ať už jim to jejich hříšnost znemožňuje nebo ne.

V každém případě je povinností člověka dělat to, co od něj Bůh požaduje. A zároveň platí, že *tato víra, kdekoliv, kde je, je v každém jednom případě bez výjimky Božím darem a dílem Duchu Svatého*. Ještě nikdy neuvěřil žádný člověk v Ježíše touto vírou, jestliže ho k tomu nevedl Duch Svatý. On v nás působí všechny naše dobré skutky a i naši víru. Víra je příliš nebeskou milostí, než aby vypučela v lidské přirozenosti předtím, než je obnovena – víra v každém věřícím je „Božím darem“. Řeknete mi: „Jsou tyhle dvě věci konzistentní, drží pohromadě?“ Odpovídám: „Jistě, jelikož obě jsou pravdivé.“ „Jak jsou konzistentní?“ ptáte se. „Jak jsou nekonzistentní?“ ptám se já. A vy budete mít stejný problém dokázat, že jsou nekonzistentní, jako já dokázat, že jsou konzistentní.

I kdyby podle teorie konzistentní nebyly, zkušenost nám ukazuje, že jsou. Lidé jsou Duchem Svatým usvědčováni z hříchu. „Z hříchu,“ říká Kristus, „že nevěří ve Mne.“ Zde je jedna z Božích Pravd. Ale stejná srdce jsou tím samým Duchem vyučena, že víra je ovocem Božího díla (Kol 2:12). Bratři, buďte ochotní vidět obě strany štítu Pravdy. Opusťte už rané dětství, které nedokáže věřit dvěma učením, dokud mezi nimi nevidí spojovací článek. Copak nemáte dvě oči? Musíte si snad jedno z nich vypíchnout, abyste jasně viděli? Je pro vás nemožné použít duchovní dalekohled a dívat se dvěma pohledy na pravdu, dokud se vám nespojí v jednu a nestane se skutečnější a obsažnější právě proto, že se skládá ze dvou?

Mnoho lidí odmítá vidět více než jednu stranu učení, a tak vytrvale bojují proti čemukoliv, co není hned na první pohled konzistentní s jejich

vlastními představami. V našem případě však nevidím nic těžkého na tom věřit, že víra je zároveň povinností člověka i Božím darem. A jestli druzí nemohou tyto dvě Pravdy přijmout, já za toto jejich odmítnutí nejsem zodpovědný. Má povinnost končí tím, že jsem o nich s upřímností svědčil. Doteď jsme pouze proklešovali cestu. Teď však postoupíme vpřed.

Víra, o které text hovoří, *zjevně spočívá na Osobě* – na Ježíši. „Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha.“ Nejde o víru ohledně *učení*, ohledně *postoje*, ohledně *vyjádření*, ale o víru v Osobu. Jen si ta slova přeložme: „Každý, kdo věří, že Spasitel je Pomazaný, se narodil z Boha.“ Toto vyjádření zajisté neznamena, že kdo *vyznává*, že věří, že to tak s Ním je – protože to dělají mnozí, jejichž životy dokazují, že nejsou znovuzrození. Naše vyjádření říká, že kdo věří, že to tak skutečně je, a stejně pravdivě a v každém skutku přijímá Ježíše tak, jak Ho Bůh ustanovil a pomazal, je znovuzrozený člověk.

Co vlastně znamená, že „Ježíš je Kristus“ nebo že Ježíš je Pomazaný? Za první to, že je Prorok. Za druhé to, že je Kněz. Za třetí, že je Králem Církve, protože On je Pomazaný ve všech třech těchto smyslech. A teď si pokládám tuto otázku – Věřím dnes, že Ježíš je velký Prorok pomazaný Bohem, aby mi zjevil cestu spasení? Přijímám Ho jako svého Učitele a uznávám, že má Slova věčného života? Pokud tomu věřím, podřídím se Jeho evangeliu a mám věčný život.

Přijímám Ho od teď jako Božího Zjevitele pro mou duši, jako Posla Smlouvy, jako Pomazaného Proroka Nejvyššího? Ale On je i Kněz. Kněz je mezi lidmi ustanoven, aby přinášel oběti – věřím pevně, že Ježíš byl ustanoven, aby přinesl svou jedinou Oběť za hříchy lidstva, skrze kterou jednou provždy dokončil usmíření a dokonal odčinění hříchu? Přijímám Jeho usmiřující oběť jako své usmíření, přijímám Jeho smrt jako odčinění mého hříchu, zakládám na něm veškerou svou naději na odpuštění všech mých přestoupení?

Věřím skutečně, že Ježíš je jediný, skutečně ten jediný usmiřující Kněz, a přijímám Ho, aby byl mým Knězem? Jestli ano, pak už alespoň z části věřím, že Ježíš je Pomazaný. Ale On je i Král, a jestliže chci vědět, jestli mám skutečnou víru, musím se sám sebe dál ptát „Je Ježíš, který je teď vyvýšený v nebesích, který kdysi krvácel na kříži, je mým Králem? Je Jeho zákon mým zákonem? Toužím se plně podřídit Jeho vládě? Nenávidím to, co On nenávidí, miluji to, co On miluje? Žiji, abych Mu vzdával chválu? Toužím jako poslušný poddaný vidět přícházet Jeho království a vidět, jak se děje Jeho vůle na zemi tak jako na Nebi?“

Můj drahý příteli, jestli můžeš upřímně a ze srdce říct „Přijímám Ježíše Krista z Nazareta jako svého Proroka, Kněze a Krále, jelikož Bůh Ho pomazal, aby vykonával tyto tři úřady, a v každém z těchto tří Úřadů Mu opravdově důvěřuji“, pak, drahý příteli, máš víru Božích vyvolených, jelikož je psáno „Kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha.“

A půjdeme trochu dál. *Skutečná víra je spolehnutí se*. Podívejte se do jakéhokoliv řeckého lexikonu a zjistíte, že slovo *pisteuein* neznamena pouze věřit, ale „*důvěřovat*, spoléhat se na, svěřit se někomu“ a tak dále. A proto je jádrem významu víry „jistota v, spolehnutí se na“. Proto se tedy chci zeptat každého, kdo zde vyznává Krista, kdo vyznává, že má víru – je vaše víra vírou, která se spoléhá? Věříte nějakým tvrzením, nebo vkládáte svou důvěru v jedinou slavnou Osobu, která jediná vás může vykoupit? Věříte s jistotou a spolehnutím se? Vyznání vás nezachrání, ale spolehnutí se na Pomazaného Spasitele je cestou ke spasení!

Pamatujte, úpěnlivě vás prosím, kdybyste se mohli naučit ortodoxii bez jediné chyby, kdybyste se mohli naučit vyznání napsané perem samotného Věčného Boha, pouhá souhlasící, teoretická víra, kterou lidé vykazují, když věří v existenci lidí na měsíci nebo mlhovin ve vesmíru, nemohlo by to zachránit

vaši duši! Tím si můžeme být jistí, protože mnozí okolo nás mají takovou víru, a přece zjevně nejsou Božími dětmi. Kromě toho, skutečná víra není balamutící troufalostí, kdy si člověk říká „Věřím, že jsem spasen, jelikož mám krásné pocity. Měl jsem nádherný sen. Cítil jsem jedinečné vzrušení.“

Veškerá taková jistota nemusí být nic víc než naprostá domýšlivost. Domýšlivost není *vírou*, je pravým opakem víry – místo toho, aby byla podstatou věcí, v něž doufáme, je pouhým preludem. Víra je stejně správná jako rozum, a když zvážíme její argumenty, je ve svých závěrech stejně jistá, jako by byly výsledky matematických pravidel. Upřímně vás prosím, dejte si pozor na víru, která nemá žádný jiný základ než vaši vlastní fantazii!

Víra, znovu, není prožívání jistoty, že za mě Ježíš zemřel. Občas trochu nesouhlasím s tím známým veršem písně:

*„Tak, jak jsem: bez jediné obhajoby,
Než že za mě Tvá krev byla prolita.“*

Je nanejvýš vhodný pro Boží dítě, ale nejsem si jistý, že by se tak celá věc měla předkládat hříšníkovi. Nevěřím v Ježíše proto, že jsem přesvědčený, že Jeho krev byla prolita za mě, ale spíše zjišťuji, že Jeho krev byla prolita za mě, z té skutečnosti, že v NĚJ věřím. Bojím se, že jsou tisíce lidí, kteří věří, že Ježíš za něj zemřel, kteří však nejsou zrození z Boha, ale spíše se zatvrzují ve svém hříchu svými neopodstatněnými nadějemi na Boží milosrdenství. V tom, že člověk předpokládá, že za něj Kristus zemřel, není žádná zvláštní spásná účinnost. Jestliže je totiž pravda, že Kristus zemřel za všechny lidi, pak se jedná o pouhý truismus, nic víc.

V takovém případě, s teorií univerzálního usmíření, by každý byl nutně narozen z Boha, a tak to rozhodně není. Když nás Duch Svatý vede, abychom se spolehnuli na Pána Ježíše, pak se našim duším otevře Pravda,

že Bůh dal svého jednorozeného Syna, aby každý, kdo v Něj věří, byl zachráněn. A pak vidíme, že Ježíš pro nás, kdo věříme, zemřel, abychom mohli být spaseni. Když nás Duch Svatý ujišťuje, že Ježíš za nás prolil svou krev, je to jedna věc, ale prostě dojít k závěru, že Ježíš za nás zemřel, jelikož zemřel úplně za všechny, je od skutečné biblické víry v Ježíše Krista stejně daleko, jako je východ od západu.

Víra také není to, že jsem si jistý, že jsem spasen, protože to může být tak, že spasený nejsem, a věřit lži nikdy nemůže být víra. Mnozí příliš rychle usoudili, že jsou spasení, i když pořád ještě byli ztraceni v hlubinách hořkosti. Tím však neukazovali důvěru v Krista, ale pouze svou hlubokou domýšlivost, který je pro ně do té největší míry ničivá. Abychom se vrátili tam, kde jsme začali, víra je prostě spolehnout se na Ježíše Krista. Otázka, jestli Vykupitel zemřel zvláštním a jedinečným způsobem právě pro mě, v první řadě vůbec není něco, co bychom měli řešit. Víím, že přišel na svět, aby zachránil *hříšníky* – a právě s tímto obecným vědomím k Němu přicházím.

Zjišťuji, že každý, kdo v Něj věří, bude zachráněn, a proto v Něj skládám svou důvěru, a tak se z Jeho Slova dozvídám, že jsem objektem Jeho jedinečné lásky a že jsem zrozen z Boha. Když poprvé přijdu k Ježíši, dost možná nemám žádné povědomí o osobním a jedinečném podílu na krvi Kristově. Ale jelikož je napsáno „On je smírčí obětí za naše hříchy, a nejen za naše, ale i za hříchy celého světa,“ přicházím a svěřuji se této Smírní oběti – ať už se potápím nebo plavu, vrhám se ke Spasiteli a spoléhám se na Něj.

Ach, veliký Synu Boží, Ty jsi žil a zemřel! Krvácel jsi a trpěl a učinil zadostiučinění za hřích všech, kdo v Tebe věří! A z Tvé milosti v Tebe věřím, spoléhám se na Tebe, opírám se o Tebe, padám do Tvé náruče. A teď, každý, kdo má takovou víru, se narodil z Boha. Má skutečnou víru, která je jasným důkazem nového narození. Rozsuzujte se tedy, zdali máte tuto víru nebo ne.

Dovolte mi s touto pravdou strávit ještě nějaký čas. Skutečná víra je v Písmu představena mnoha obrazy, a já zmíním alespoň jeden nebo dva z nich. Když hebrejský otec v Egyptě zabil beránka a pochytil jeho krev do mísy, byl to jedinečný projev víry. Pak vzal trochu yzopu, namočil ho do té krve a označil s ním své veřeje. A pak udělal rudé znamení na nadpraží. Tohle zamazání dveří představovalo *víru*. Záchrana se uskutečnila skrze tuto krev. A krev přinesla svůj účinek díky tomu, že vlastník domu ji sám namazal na své dveře.

Právě to dělá víra. Bere to, co je Kristovo, přivlastňuje si to, jakoby kropí duši drahocennou krví, přijímá dílo milosrdenství, díky kterému nás Pán pomíjí ve svém soudu a vysvobozuje svůj lid od zničení. Židům byla víra zjevena jiným způsobem. Když bylo zvíře předloženo jako oběť za hřích, kněz, a někdy i zástupci kmenů nebo daný člověk sám, položili své ruce na oběť na znamení, že touží po tom, aby na ni byly jejich hříchy přeneseny, aby za ně trpěla jako předzvěst Velké zástupné Oběti. Víra skládá své ruce na Ježíše v touze mít podíl na Jeho zástupné smrti a prospěch z ní.

Ještě pozoruhodnějším znázorněním víry byl pohled, který uzdravoval Izraelce uštknuté hady. Mojžíš uprostřed tábora vztyčil vysokou standardu s bronzovým hadem! Vysoko nad všemi stany se ve slunečním svitu leskl had. A kdokoliv z celého hynoucího zástupu, kdo na něj pohlédl, zůstal naživu. Pohledět na něj bylo velmi jednoduchým skutkem, který však značil, že se člověk podřizuje Božím příkazům. Když byl uštknut, podíval se na toho bronzového hada, a skrze tento pohled přišlo uzdravení.

Právě taková je víra. Je tou nejsnadnější věcí na světě, avšak značí mnohem více než jen to, co je zjevné na povrch:

„V pohledu na Ukřižovaného je život.“

Věřit v Ježíše není nic jiného než hledět na Něj okem víry, důvěřovat Mu svou vlastní duší. Dalším obrazem toho, co je víra, je pro nás ta ubohá žena, která se v davu vetřela za našeho Spasitele. Řekla si „Jestliže se jen dotknu jeho šatu, budu zachráněna.“ Nebrala žádné léky, neučinila žádné vyznání, nevykonala žádný obřad, ale prostě se dotkla lemu Spasitelova roucha, a byla okamžitě uzdravena!

Ach, duše, jestliže se dotkneš Krista tím, že v Něj prostě uvěříš, i kdyby ta víra byla sebeslabší, máš víru Božích vyvolených! Máš víru, která je v každém případě známkou nového narození.

2. Nyní musíme pokračovat, abychom si ukázali, že **tam, kde existuje víra, je důkazem znovuzrození.** V celém tomto světě nebyla jediná špetka takovéto víry, s výjimkou *znovuzrozených* duší, a ani nikdy nebude, co jen svět bude světem. Podle našeho textu je to tak, a i kdybychom neměli žádné jiné svědectví, tato pasáž sama o sobě by více než stačila, aby to dokázala. „Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha.“

„Ach,“ slyším tě, ubohá duše, říkáš „nové narození je obrovské tajemství. Nerozumím mu. Obávám se, že na něm nemám podíl.“ Jsi znovuzrozena, jestliže věříš, že Ježíš je Kristus, jestliže se spoléháš na ukřižovaného Spasitele, pak ses jistě znovu narodila k živé naději. Tajemství nebo ne, jestliže jsi věřící, nové narození je tvé. Křesťane, všiml sis, že největší tajemství na světě se zjevují těmi nejsnazšími a nejprostšími znameními? Prostota a zdánlivá jednoduchost víry není důvodem, proč nechápat její existenci jako neomylné znamení nového narození nitra.

Jak víme, že novorozené dítě je naživu, krom toho, že pláče? A to je přitom pláč dítěte tak jednoduchý, prostinký zvuk! Jak snadno by se dal napodobit! Šikovný řemeslník by nás s pár trubkami a pružinami dokázal

snadno zmást. Ale byl kdy na světě pláč dítěte, který by neukazoval na tajemství dýchání, tlukotu srdce, proudění krve a všech těch dalších zázraků, které přicházejí s životem samotným? Hle, vidíte tu ženu vytaženou z řeky? Žije? Ano, žije, je v ní život. Jak to můžete vědět? Protože se jí stále nafukují plíce, dýchá. Ale nedalo by se snadno zařídit, aby se jí nafukovaly plíce? Stačí do nich párkrát fouknout několika měchy – nenafoukly by se pak?

Ach, ano, něco podobného by se snadno dalo napodobit. Ale žádné plíce nedýchají, než ty, ve kterých je život, nikde neproudí krev do srdce a ze srdce, pokud v tom srdci není život. Nebo si vezměte jinou ilustraci. Zajděte si kdykoliv na telegrafní úřad a uvidíte, jak se některé ručičky hýbou doprava a doleva a pořád se ozývá cvakání. Elektřina je velké tajemství a nemůžete ji vidět ani cítit. Ale operátor vám říká, že po drátě se pohybuje elektrický proud. Jak to ví? „Vím to podle této ručičky.“ Jak je to možné? Mohl bych vám těmi ručičkami snadno hýbat sám. „Ano, ale copak nevidíte, že ručička se jednou pohnula doprava, jednou doleva a pak zase dvakrát doprava? Čtu tady zprávu.“

„Ale,“ říkáte si, „já v tom nic nevidím. To klapání a ten pohyb bych mohl snadno napodobit.“ Ale ten, je vyučený, v těch ručičkách vidí nejen působení elektřiny, ale ještě mnohem hlubší tajemství. Uvědomuje si, že tu neviditelnou sílu řídí mysl a promlouvá skrze ni. Ne ke všem, ale k zasvěceným, kterým je dáno vidět tajemství za vší tou jednoduchostí. Věřící ve víře, která je stejně prostá jako pohyby té ručičky, vidí znamení, že Bůh působí v lidské mysli, a duchovní člověk rozsuzuje a uvědomuje si, že stojí tváří v tvář hlubšímu, naznačenému tajemství, které oko těla nedokáže rozpoznat.

Víra v Ježíše je lepším znakem znovuzrození než cokoliv jiného, a v žádném případě ještě nezklamala a nelhala. Víra v živého Boha a Jeho Syna Ježíše Krista je vždy výsledkem nového narození, a nemůže nikdy existovat v nikom jiném než ve znovuzrozených. Ten, kdo má víru, je spasený člověk. Prosím vás, abyste mne v tomto argumentu následovali. Jistý učitel nedávno řekl „Skutek víry člověka není to samé jako to, že je spasen – je to pouze krok *ve směru* ke spasení.“ Toto tvrzení je popřením toho, že každý, kdo věří v Krista, je jednou provždy spasen. To znamená, že člověk nemůže říct, že je spasený jen proto, že věří v Ježíše.

A teď si všimněte, jak moc tohle odporuje Písmu. Z Božího Slova je jasné, že *člověk, který věří v Ježíše, není odsouzen*. Přečtete si Jana 3:18 a mnoho dalších pasáží. „Ten, který v Něho věří, není souzen“ a natož odsouzen. A teď, není to snad tak, že každý neznovuzrozený člověk je odsouzen? Není snad člověk, který *není* souzen, spaseným člověkem? Když jste si na základě Božské autority jistí, že věřící není odsouzen, jak ve jménu všeho, co je racionální, můžete odmítat, že věřící je spasen? A jestliže není odsouzen, čeho by se měl bát? Nemůže snad správně říct, že teď, když byl ospravedlněn z víry, má pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista?

Povšimněte si, za druhé, že víra ve čtvrtém verši kapitoly před námi, jak se zde píše, „*přemohla svět*“. „A to je to vítězství, které přemohlo svět: naše víra.“ Co tedy řekneme? Přemáhá víra svět v lidech, kteří nejsou spaseni? Jak tohle může být možné, když apoštol říká, že to, co přemáhá svět, se narodilo z Boha? Přečtete si čtvrtý verš – „Vše, co se narodilo z Boha, přemáhá svět“ – a VÍRA je to, co přemáhá svět. Proto člověk, který má víru, je znovuzrozený. A co to znamená jiného, než že je spasený a že jeho víra je nástrojem, kterým dosahuje těchto vítězství?

Kromě toho, víra přijímá Boží svědectví, a nejen to – ten, kdo má víru, *má sám v sobě svědectví* o Boží Pravdě. Přečtěte si desátý verš kapitoly – „Kdo věří v Syna Božího, má to svědectví v sobě.“ Nepíše se tu „Ten, kdo *dělá* tohle nebo *cítí* tamto“, ale „Kdo **VĚŘÍ**, má to svědectví v sobě.“ Jeho srdce nese svědectví o Pravdě Boží. Prožívá nějaký nespasený člověk toto svědectví ve svém nitru? Budete mi snad tvrdit, že vnitřní prožitek člověka nese svědectví Božího evangelia, a přece, ten člověk je ztracený nebo má pouhou naději, že bude nakonec spasen? Ne, pane, to je nemožné!

V tom, kdo věří, byla vypůsobena změna, která mu umožňuje, aby svým vlastním svědomím potvrzoval Boží svědectví, a takový člověk musí být ve stavu spásy. Není možné o něm říct, že je nespaseným člověkem. A znovu, povšimněte si, že v této kapitole, v jejím třináctém verši, že tam, kde je víra, je i věčný život. Právě to vyhlásují slova „Toto jsem napsal vám, kteří věříte ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život.“ Sám náš Pán a Jeho apoštolové na mnoha místech vyhlášovali „Ten, kdo v Něj věří, má život věčný.“

Neříkejte mi, že hříšník, který věří v Ježíše, musí udělat nějaký pokrok předtím, než může říct, že je spasen. Neříkejte mi, že člověk, který důvěřuje Kristu, je pouze na cestě ke spasení, a musí počkat, než použije dostatečné množství svátostí a dostatečně vyroste v milosti, než bude moci vědět, že je spasený. Ne! Hříšník je spasen ve chvíli, kdy složí svou důvěru v Ježíšovo dokonané dílo. Nebesa a země mohou pomínout, ale ten člověk nikdy nezahyne!

I jestli jsem uvěřil ve Spasitele před jednou vteřinou, jsem v bezpečí. Stejně v bezpečí jako člověk, který uvěřil v Ježíše před padesáti lety a který celou tu dobu žil spravedlivě. Neříkám, že novorozený konvertita je stejně radostný, užitečný, svatý a připravený a zralý pro Nebe. Ale říkám, že slova

„kdo v Něj věří, má věčný život“ jsou Boží Pravdou, která je obecně platná a týká se stejně dobře miminka ve víře jako člověka, který dosáhl plnosti dospělého muže v Ježíši Kristu. Jako by tato kapitola byla napsána se záměrem vyvrátit ten strašlivý blud, že víra nepřináší okamžité spasení: znovu a znovu vyzdvihuje víru! Ano, a mohu dodat, že náš Pán sám korunuje víru, jelikož víra sama nikdy nenosí korunu, ale veškerou slávu vzdává drahému Vykupiteli.

Nyní bych rád pár slovy odpověděl na několik otázek. Musí člověk činit pokání i věřit? Odpověď – žádný člověk nikdy neuvěřil bez toho, že by zároveň činil pokání. Víra a pokání jdou ruku v ruce. Musí. Jestliže důvěřuji Kristu, že mě spasí z hříchu, zároveň se od hříchu odvracím, činím pokání a má mysl a uvažování ohledně hříchu se zcela mění, tak jako všechno ostatní, co s jeho stavem souvisí. Ovoce pokání je součástí víry samotné. Nikdy se nesetkáte s člověkem, který důvěřuje v Krista, ale zůstává Božím nepřítelem nebo milovníkem hříchu. Skutečnost toho, že přijímá usmiřující Oběť za hřích, je jasným důkazem, že se mu hnuší hřích a že jeho mysl se ve svém vztahu vůči Bohu zcela mění.

Navíc, co se týče všech Milostí, které v křesťanovi poté rostou, nejsou snad ve víře obsažena embrya každé z nich? „Jen věř, a budeš spasen,“ je poselství, kterému se dnes mnozí vysmívají, zatímco další mu nerozumí. Ale víte, co znamená „jen věř“? Víte, že v těchto dvou slovech leží celý obrovský svět významu a smyslu? Přečtěte si slavnou 11. kapitolu listu Židům a pohleďte, co víra udělala a co stále může udělat, a uvidíte, že to není žádná malicherná maličkost! Tam, kde je v člověku víra, jen ať se rozvíjí – přijde očištění od hříchu, oddělení se od světa, konflikt se zlem a vedení války pro Kristovu slávu, které by nemohlo způsobit nic jiného.

Víra je sama o sobě jednou z nejvznešenějších Milostí. Je shrnutím všech ctností. A tak jako někdy bude v jediném klasu dostatek zrn na osetí a zúrodnění celé zahrady, stejně i v jediném slovu „víra“ je dostatek ctnosti, aby požehnilo celou zemi – dostatek Milosti, jestliže jí Duch dá růst – aby padlé proměnila v dokonalé. Víra není něco tak malého a lehkého, jak si mnozí myslí.

Jsme tedy daleko od toho, abychom spasení spojovali s pouhým vyznáním víry – takovou představou zcela pohrdáme! Ani nespojujeme spasení s pouhým lehkým přesvědčením. Plně ho připisujeme jedině Ježíši Kristu. A cestou k němu je prostá, dětská důvěra, která se s láskou vrhá do náruče Toho, který vydal obě své ruce hřebům a vytrpěl smrt za hříchy svého lidu. Ten, kdo věří, tedy, je spasen – tím si buďte jistí. „Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha.“

3. Co z toho vyplývá? Láska je něco velmi legitimního! **Jestliže jsme zrozeni z Boha, musíme milovat všechny ty, kdo se také narodili z Boha.** Urážel bych vás, kdybych vám dokazoval, že bratr má milovat svého bratra. Neučí vás to Příroda sama? Proto ti, kdo se narodili z Boha, musí milovat všechny, kdo jsou ze stejné domácnosti. A kdo je to? Jak jinak, než všichni, kdo uvěřili, že Ježíš je Kristus a kdo skládají své naděje tam, kde my, tedy v Krista, v Pomazaného Božího. Všechny z nich máme milovat. Máme to dělat, protože jsme ze stejné rodiny. Věříme, a proto jsme těmi, kdo se narodili z Boha.

Jednejme jako ti, kdo jsou členové jedné Božské rodiny. Počítejme to jako svou výsadu, že jsme přijati do domácnosti, a radujme se, že můžeme naplňovat půvabné povinnosti naší vysoké pozice. Když se rozhlédneme okolo sebe, vidíme mnoho dalších, kteří uvěřili v Ježíše Krista. Milujme je, protože jsou stejného rodu. „Ale někteří z nich jsou nezdraví ve svém učení

a dělají hrubé chyby v tom, jak plní Pánova ustanovení.“ Nemáme milovat jejich *chyby a selhání*, tak jako nemáme očekávat, že oni budou milovat *naše*. Ale i tak je máme milovat jakožto lidi, jelikož „Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, je zrozen z Boha.“

A proto je jedním z rodiny, a tak jako milujeme Otce, který počal, máme milovat všechny ty, kdo jsou z Něj počati. V první řadě miluji Boha, a proto toužím šířit Boží Pravdu a střežit Boží evangelium, aby nebylo znečištěno. Ale pak musím milovat ty, které Bůh počal, bez ohledu na nedostatky a omyly, které v nich vidím, jelikož i já sám jsem plný nedostatků. Život je důvod milovat. Společný život zjevný skrze společnou víru v našeho drahého Vykupitele nás má navzájem spojovat a vázat. Musím vyznat, že ačkoliv bych se plně podřídil svědomitému soudu každého z mých bratrů, nevím, jak bych jako Boží dítě dokázal přesvědčit svou duši, aby odmítla společenství u stolu mého Pána komukoliv, kdo věří, že Ježíš je Kristus.

A důkaz mám v tom, že to dělá, že věří. Jestliže je upřímný (a já mohu soudit pouze podle jeho života), pak je narozen z Boha. A nemá snad každé dítě právo přijít ke stolu svého Otce? Vím, že ve starých časech rodiče trestali své děti tak, že jim odpírali jídlo, ale každý nám dnes říká, že to je kruté a nemoudré, protože upírat dítěti nutné jídlo mu ubližuje. V Pánově domě jsou pruty, a není tedy nutné neposlušným dětem zakazovat, aby šly k Večeři.

Jen ať přijdou k Pánovu stolu a jedí a pijí s Pánem Ježíšem a se všemi jeho svatými v naději, že až zesílí, odhodí od sebe tu nemoc, která je teď trápí, a dojdou k poslušnosti vůči celému evangeliu, které říká „Kdo uvěří a bude pokřtěn, bude zachráněn.“ Proto členy tohoto sboru upřímně prosím, abyste si prokazovali vzájemnou lásku. Jsou mezi vámi slabí? Utěšte je. Jsou tu tací, kteří potřebují vedení? Pomozte jim svým poznáním. Jsou někteří v nesnázích? Podepřete je. Klopýtají a padají? Obnovte je.

„Dítky, milujte se navzájem“ je pravidlem Kristovy rodiny – kéž se jím z Jeho milosti může řídit a dodržovat ho. Kéž se láska Boží, která byla vylita do našich srdcí Duchem Svatým, který nám byl dán, zjevuje skrze naši lásku ke všem svatým. A, pamatujte, On má i další ovce, které nejsou z tohoto ovčince – a i ty musí přivést. Milujme ty, kdo budou ještě přivedeni, a s láskou pojďme a hledejme je. Ať už nám Bůh dal jakoukoliv další službu, hledejme s milujícím pohledem naše zatoulané bratry, a, kdo ví, možná hned dnes přivedeme do rodiny některé, ze kterých bude radost v přítomnosti Božích andělů, protože ztracený byl nalezen! Bůh vám žehnej a buď vám silou a útěchou, a to díky Ježíši Kristu. Amen.

Přeložil Jan Prorok.

Vydává Reformace.cz

Hošťálkova 1C, Praha 6, 169 00

ISSN 2336-8349